

WPROWADZAM DO OBWIĄZKOWEGO STOSOWANIA

Dyrektor Zespołu Szkół św. Jadwigi Śląskiej

PODPIS OSOBY UPRAWNIONEJ

**INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA
POŻAROWEGO
ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. ŚWIĘTEJ JADWIGI ŚLĄSKIEJ
UL. DWORCOWA 10
59-610 WLEŃ**

mgr Helena Piwowarska
Inspektor ochrony przeciwpożarowej
SIOPA/1/2019/2/18

OPRACOWAŁ

STYCZEŃ 2020

Spis treści

Karta aktualizacji.....	4
Zarządzenie wewnętrzne wprowadzające instrukcję do obowiązkowego stosowania	5
Plan ewakuacji dla Zespołu Szkół im. Świętej Jadwigi Śląskiej	6
1. Postanowienia ogólne	8
2. Przedmiot i cel opracowania	11
3. Podstawy opracowania.....	14
4. Podstawowe pojęcia z zakresu bezpieczeństwa pożarowego	15
5. Charakterystyka obiektu	18
5.1. Powierzchnia, wysokość i liczba kondygnacji	18
5.2. Kategoria zagrożenia ludzi	20
5.3. Gęstość obciążenia ogniowego w pomieszczeniach oraz strefy zagrożenia wybuchem.....	20
5.4. Klasa odporności	20
5.5. Strefy pożarowe	20
5.6. Warunki ewakuacji, oświetlenie awaryjne	21
5.7. Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe	22
5.8. Wyposażenie obiektu w gaśnice	23
5.9. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru	24
5.10. Drogi pożarowe	24
5.11. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	25
5.12. Materiały niebezpieczne pożarowo	25
5.13. Inne instalacje	25
6. Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym	26

7.	Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia	30
7.1.	Odpowiedzialność	30
7.2.	Zadania pracowników w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia	36
7.3.	Zasady alarmowania współpracowników	36
7.4.	Zadania i obowiązki pracowników podczas prowadzenia działań ratowniczych przez służby.....	37
7.5.	Zadania i obowiązki pracowników po zakończeniu działań ratowniczych.....	37
8.	Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.....	38
8.1.	Pojęcie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.....	38
8.2.	Prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.....	38
8.3.	Sposoby zabezpieczenia prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.....	41
9.	Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania	45
9.1.	Główne zasady organizacyjne podczas ogłoszenia alarmu	45
9.2.	Zasady prowadzenia ewakuacji	46
9.3.	Instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru i podjęcia decyzji o ewakuacji ludzi z budynku	47
9.4.	Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji	51
10.	Sposoby zapoznania użytkowników obiektu z przepisami przeciwpożarowymi oraz z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego	53
10.1.	System szkoleń dla pracowników.....	53
10.2.	Zagrożenia pożarowe w obiekcie	54
10.3.	Czynności zabronione i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej	56
10.4.	Sposoby oznakowania dróg, kierunków i wyjść ewakuacyjnych.....	61
10.5.	Obowiązki pracowników w zakresie ewakuacji.....	64
10.6.	Zasady posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym.....	65
11.	Plan obiektu wraz z terenem przyległym.....	69
12.	Spis załączników.....	70

KARTA AKTUALIZACJI

LP.	ZAKRES AKTUALIZACJI	DATA	PODPIS
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

ZARZĄDZENIE WEWNĘTRZNE NR /2020/ZS

Dyrektora Zespołu Szkół im. Świętej Jadwigi Śląskiej
z dnia

w sprawie wprowadzenia do obowiązkowego stosowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego

Na podstawie: § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 109, poz. 719).

Zarządza się, co następuje:

§1

Wprowadzam Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego dla Zespołu Szkół im. Świętej Jadwigi Śląskiej, która stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§2

Zobowiązuję wszystkich do zapoznania się z treścią dokumentu i przyjęcie do stosowania.

§3

Traci moc Zarządzenie wewnętrzne nr 4/2011/ZS z dnia 14 czerwca 2011 r.

§4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Dyrektor Zespołu Szkół św. Jadwigi Śląskiej

PLAN EWAKUACJI DLA ZESPOŁU SZKÓŁ IM. ŚWIĘTEJ JADWIGI ŚLĄSKIEJ WE WLENIU

I SYGNAŁ ALARMOWY W PRZYPADKU POWSTANIA ZAGROŻENIA

- komunikat wydany przez radiowęzeł
- sygnał dźwiękowy dzwonka szkolnego – ciągły przez 60 sekund

W razie braku prądu ustne powiadomienie:

- Uwaga! Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm pożarowy! Zarządzam ewakuację wszystkich osób przebywających w obiekcie!

II OBOWIĄZKI WSZYSTKICH OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH W OBIEKCIE

- przerwać wykonywaną pracę
- zamknąć okna
- wyłączyć urządzenia zasilanie prądem
- opuścić pomieszczenie zamykając za sobą drzwi (nie wolno zamykać drzwi na klucz!)
- udać się do najbliższego wyjścia ewakuacyjnego
- udać się do punktu zbiórki do ewakuacji

III ZASADY POSTĘPOWANIA

1. W razie pożaru lub innego zagrożenia w pierwszej kolejności ewakuacji podlegają uczniowie, a następnie pozostałe osoby. Kolejność ewakuacji uczniów jest uzależniona od miejsca wystąpienia pożaru.
2. W chwili ogłoszenia alarmu woźny otwiera wszystkie drzwi ewakuacyjne.
3. Osoby przebywające w pomieszczeniach znajdujących się w suterenie (szatnie, hol przy auli) powinny opuścić obiekt przez wyjście główne z budynku. Osoby przebywające w auli powinny opuścić obiekt przez wyjście bezpośrednio na zewnątrz. Ewakuację w tej części prowadzą nauczyciele.
4. Każda osoba odpowiedzialna za przebieg ewakuacji na swoim obszarze ma obowiązek poinformowania kierującego ewakuacją o jej przebiegu oraz osobach obecnych i nieobecnych w punkcie zbiórki.
5. Uczniowie znajdujący się na parterze powinni udać się do głównych wyjść z budynku. Ewakuację prowadzą nauczyciele mający zajęcia w tej części obiektu.

6. **Podopieczni przedszkola** znajdujący się na I piętrze powinni udać się klatką schodową do wyjścia ewakuacyjnego. Ewakuację w tej części prowadzą opiekunki poszczególnych grup. Nadzór nad ewakuacją przedszkola sprawuje Dyrektor przedszkola oraz Kierownik ds. administracyjno – gospodarczych.

Uczniowie szkoły podstawowej znajdujący się na I piętrze powinni udać się klatką schodową do wyjścia ewakuacyjnego. Ewakuację w tej części prowadzą nauczyciele mający zajęcia w tej części obiektu.

Nadzór na ewakuacją I piętra sprawuje specjalista ds. pfac.

Ewakuację z II piętra należy prowadzić analogicznie jak na I piętrze.

Nadzór nad ewakuacją II piętra sprawuje Konserwator oraz Sekretarz.

7. Po opuszczeniu budynku i udaniu się do punktu zbiórki – boisko szkolne – należy ponownie przeliczyć stany osobowe.

8. W przypadku wystąpienia zagrożenia ewakuowane osoby pod nadzorem nauczycieli udają się do innego, wskazanego przez Dyrektora Szkoły bezpiecznego miejsca.

9. W czasie ewakuacji nie wolno:

- biegać
- panikować
- krzyczeć
- zabierać garderoby z szatni.

Zatwierdzono

Dyrektor Zespołu Szkół św. Jadwigi Śląskiej

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Zgodnie z § 6.1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów właściciele, zarządcy lub użytkownicy obiektów bądź ich części stanowiących odrębne strefy pożarowe, przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych, magazynowych oraz inwentarskich, zapewniają i wdrażają instrukcję bezpieczeństwa pożarowego, zawierającą:

1. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
2. Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
3. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
4. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
5. Warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
6. Sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
7. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
8. Plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
 - powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
 - odległości od obiektów sąsiadujących,
 - parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
 - występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
 - kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
 - lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
 - podziału obiektu na strefy pożarowe,

- warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
- miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- wskazania dojeżdż do dźwigów dla ekip ratowniczych,
- hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
- dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony,
- wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

Zgodnie z art. 4.1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (zm. Dz.U. z 2017 r. poz. 1169, Dz.U. z 2017 r. poz. 6) właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
- wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach;
- zapewnić konserwacje i naprawy sprzętu oraz urządzeń, zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie;
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;
- przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej;
- zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;
- ustalić sposoby postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika.

Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników firm i przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących jakiegokolwiek prace na terenie obiektu. Umowa o powierzenie prac lub najem obiektów (ich części) musi zobowiązywać wykonawców (najemców) do przestrzegania ustaleń wynikających z treści instrukcji.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Wykonawcy ponadto zobowiązani są zapoznać z treścią instrukcji swoich pracowników, którzy potwierdzają przyjęcie do wiadomości jej postanowień własnoręcznym podpisem. Dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona ma prawo i obowiązek kontrolować wykonawców/najemców w zakresie realizacji w/w ustaleń i przestrzegania przez ich pracowników postanowień instrukcji.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

2. PRZEDMIOT I CEL OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania są wymagania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla Zespołu Szkół im. Świętej Jadwigi Śląskiej, ul. Dworcowa 10, we Wleniu, w województwie dolnośląskim. Obiekt pełni funkcje szkoły podstawowej oraz przedszkola. Ogrodzony teren wokół obiektu pełni funkcję sportowo – rekreacyjną.

W skład zespołu szkół wchodzi przedszkole, szkoła podstawowa oraz hala sportowa.

W części przedszkolnej – II kondygnacja nadziemna – przebywa maksymalnie 100 osób.

W części szkolnej – pozostałe kondygnacje podziemne i nadziemne – przebywa maksymalnie 200 osób.

Zespół szkół pełni funkcję edukacyjną dla dzieci i młodzieży w wieku od 3 do 15 lat.

Budynek Zespołu Szkół jest budynkiem jedno bryłowym, trzykondygnacyjnym z całkowitym podpiwniczeniem.

Poziom piwnic jest przeznaczony na pomieszczenia zaplecza technicznego, magazynowego, szatniowego oraz posiada wielofunkcyjną salę dydaktyczną (aula), a także kotłownię olejową.

Na I kondygnacji nadziemnej znajdują się pomieszczenia administracyjno – biurowe, czytelnia oraz biblioteka.

Na II i III kondygnacji nadziemnej znajdują się pomieszczenia pełniące funkcję dydaktyczną.

W obiekcie znajduje się również poddasze, które pełni funkcję magazynową. W tej części obiektu została zlokalizowana wentylatorownia.

Do budynku Zespołu Szkół od strony północnej dobudowano halę gimnastyczną.

Rys. 1. Położenie obiektu Zespołu Szkół

Opracowanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego dla Zespołu Szkół im. Świętej Jadwigi Śląskiej ma na celu ograniczenie możliwości powstania pożaru na jego terenie, a także zminimalizowania jego negatywnych skutków, jeżeli dojdzie do takiego zdarzenia.

Kolejnym celem opracowania jest określenie niezbędnych wymagań oraz zabezpieczeń przeciwpożarowych dla ww. budynków oraz pomieszczeń oraz ustalenie sposobu postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia. Tym samym zostaje spełniony obowiązek wynikający z art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (zm. Dz.U. z 2017 r. poz. 1169, Dz.U. z 2017 r. poz. 6.)

Opracowana Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego zawiera:

- warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem;
- sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic;
- sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi;
- sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej „Instrukcji Bezpieczeństwa Przeciwpożarowego” oraz z przepisami przeciwpożarowymi;
- zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących stałymi użytkownikami obiektu;
- plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
 - powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku;
 - odległości od obiektów sąsiadujących;
 - parametrów pożarowych występujących substancji palnych;
 - występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych;
 - kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach;
 - lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem;
 - podziału obiektu na strefy pożarowe;

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych;
- miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej;
- materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi;
- wskazania dojeżdż do dźwigów dla ekip ratowniczych;
- hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody;
- dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych.

3. PODSTAWY OPRACOWANIA

- 1) Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (zm. Dz.U. z 2017 r. poz. 1169, Dz.U. z 2017 r. poz. 6.).
- 2) Rozporządzenie MSWiA z dnia 07.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r., Nr 109, poz. 719).
- 3) Rozporządzenie MSWiA z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r., Nr 124, poz. 1030).
- 4) Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2017 poz. 1332).
- 5) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2002 r., Nr 75, poz. 690 z późn. zm.).
- 6) Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego z roku 2011 – J. Skwarek.
- 7) PN – EN 671 – 2 – Stałe urządzenia gaśnicze. Hydranty wewnętrzne. Hydranty wewnętrzne z węzłem płasko składanym.
- 8) PN – B – 02863:1997 – Ochrona przeciwpożarowa budynków. Przeciwpożarowe zaopatrzenie wodne. Sieć wodociągowa przeciwpożarowa.
- 9) PN – EN 1838/2005 Zastosowanie oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.
- 10) PN – 92/N – 01256/01 – Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
- 11) PN – 92/N – 01256/02 – Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
- 12) PN – EN ISO 7010:2012 Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.
- 13) PN – 93/N – 01256 – 4:1997 – Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.

4. PODSTAWOWE POJĘCIA Z ZAKRESU BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Ochrona przeciwpożarowa – zespół przedsięwzięć polegających na realizacji zadań służących ochronie życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.

Pożar – niekontrolowany proces spalania, zachodzący w miejscu do tego nieprzeznaczonym, powodujący straty materialne.

Miejscowe zagrożenie – zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, niebędące ani pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska.

Bezpieczeństwo pożarowe – stan eliminujący zagrożenia dla życia lub zdrowia wywołane zjawiskiem pożaru, uzyskiwany poprzez funkcjonowanie norm prawnych, technicznych systemów zabezpieczeń oraz prowadzenia działań zapobiegawczych.

Zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia – zespół przedsięwzięć zapewniających spełnienie odpowiednich warunków ochrony technicznej oraz tworzenie warunków organizacyjnych i formalno – prawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Działania ratownicze – czynności podjęte w celu ratowania życia, zdrowia i mienia, a także likwidujące źródła powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Materiał niebezpieczny pożarowo – do materiałów niebezpiecznych pożarowo zalicza się:

- gazy palne;
- ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55 °C;
- materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne;
- materiały zapalające się samorzutnie;
- materiały wybuchowe i pirotechniczne;
- materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji;
- materiały posiadające właściwości samozapalne.

Strefa pożarowa – przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie mógł się przenieść na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni. Stanowi ją budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego bądź pasami terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków.

Gęstość obciążenia ogniowego – energia cieplna wyrażona w MJ, która może powstać podczas spalania materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku materiałów stałych, przypadająca na jednostkę powierzchni wyrażoną w m².

Techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego – urządzenia, sprzęt, instalacje i rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstania i rozprzestrzeniania się pożarów.

Urządzenia przeciwpożarowe – urządzenia służące do zapobiegania powstaniu, wykrywania oraz zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków.

Warunki ewakuacji – działania zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz do zastosowania obiektu i jego konstrukcji i wymiarów.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym – są to prace związane z użyciem otwartego ognia, które w sposób szczególny zagrażają powstaniem pożaru lub wybuchu w obiekcie.

Strefa zagrożenia wybuchem – jest to przestrzeń, w której może występować mieszanina wybuchowa substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym pomiędzy dolną i górną granicą wybuchowości.

Zagrożenie wybuchem – możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy pyły lub włókna palnych ciał stałych, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon wybuchają.

Kategoria zagrożenia ludzi (ZL) – kwalifikacja budynku, jego części lub pomieszczenia ze względu na funkcje. Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako ZL, zalicza się do jednej lub do kilku spośród pięciu kategorii zagrożenia ludzi:

ZL I – zawiera pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób, które nie są ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do przebywania osób o ograniczonej zdolności poruszania się;

ZL II – zawiera pomieszczenia przeznaczone przede wszystkim do przebywania osób o ograniczonych zdolnościach poruszania się, takie jak: szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych;

ZL III – budynki użyteczności publicznej, które nie zostały zakwalifikowane do kategorii ZL I i ZL II;

ZL IV – budynki mieszkalne;

ZL V – budynki zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do kategorii ZL i ZL II.

Pomieszczenia na pobyt ludzi dzieli się na:

- pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa dłużej niż 4 godziny;
- pomieszczenia przeznaczone na czasowy pobyt ludzi, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa od 2 do 4 godzin włącznie.

Nie uważa się za przeznaczone na pobyt ludzi pomieszczenia, w których

- łączny czas przebywania tych samych osób jest krótszy niż 2 godziny w ciągu doby, a wykonywane czynności mają charakter dorywczy bądź też praca polega na krótkotrwałym przebywaniu związanym z dozorem oraz konserwacją maszyn i urządzeń lub utrzymaniem czystości i porządku;
- mają miejsce procesy technologiczne niepozwalające na zapewnienie warunków przebywania osób stanowiących ich obsługę, bez zastosowania indywidualnych urządzeń ochrony osobistej i zachowania specjalnego reżimu organizacji pracy;
- jest prowadzona hodowla roślin lub zwierząt, niezależnie od czasu przebywania w nich osób zajmujących się obsługą.

W celu określenia wymagań technicznych i użytkowych wprowadza się następujący podział budynków na grupy wysokości:

- **niskie (N)** - do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie;
- **średniowysokie (SW)** - ponad 12 m do 25 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 4 do 9 kondygnacji nadziemnych włącznie;
- **wysokie (W)** - ponad 25 m do 55 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 9 do 18 kondygnacji nadziemnych włącznie;
- **wysokościowe (WW)**- powyżej 55 m nad poziomem terenu.

5. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU

5.1. Powierzchnia, wysokość i liczba kondygnacji

W skład zespołu szkół wchodzi przedszkole, szkoła podstawowa oraz hala sportowa.

W części przedszkolnej – II kondygnacja nadziemna – przebywa maksymalnie 100 osób.

W części szkolnej – pozostałe kondygnacje podziemne i nadziemne – przebywa maksymalnie 200 osób.

Zespół szkół pełni funkcję edukacyjną dla dzieci i młodzieży w wieku od 3 do 15 lat.

Budynek Zespołu Szkół jest budynkiem jedno bryłowym, trzykondygnacyjnym z całkowitym podpiwniczeniem.

Poziom piwnic jest przeznaczony na pomieszczenia zaplecza technicznego, magazynowego, szatniowego oraz posiada wielofunkcyjną salę dydaktyczną (aula), a także kotłownię olejową.

Na I kondygnacji nadziemnej znajdują się pomieszczenia administracyjno – biurowe, czytelnia oraz biblioteka.

Na II i III kondygnacji nadziemnej znajdują się pomieszczenia pełniące funkcję dydaktyczną.

W obiekcie znajduje się również poddasze, które pełni funkcję magazynową. W tej części obiektu została zlokalizowana wentylatorownia.

Do budynku Zespołu Szkół od strony północnej dobudowano halę gimnastyczną.

Charakterystyka obiektu

Powierzchnia użytkowa	3 555,50 m ²
Powierzchnia podpiwniczenia	1 141,70 m ²
Kubatura	1 7130 m ³
Wysokość	ponad 12 m
Liczba kondygnacji nadziemnych	3
Liczba kondygnacji podziemnych	1
Kategoria wysokości budynku	średniowysoki
Kategoria zagrożenia ludzi	ZL II, ZL III

Rozwiązania konstrukcyjne obiektu

FUNDAMENTY
Ławy i stropy fundamentowe zbrojone wylewane na podkładzie z betonu B15.
ŚCIANY NOŚNE
Poziom piwnic i parteru wylewane z betonu B15 zbrojone, poziom I i II piętra murowane z cegły ceramicznej pełnej kl. 150 na zaprawie cementowo – wapiennej o grubości 25 cm. Ocieplone styropianem metodą mokrą w systemie Dryvit.

ŚCIANY DZIAŁOWE
Wykonane z cegły ceramicznej modularnej gr. 9 – 19 cm na zaprawie cementowo – wapiennej. Przewody wentylacyjne wykonane z bloczków ceramicznych omurowane ścianką z cegły dziurawki o gr. 6,5 cm. Przewody spalinowe jak wyżej dodatkowo z wkładem z blachy kwasoodpornej o średnicy 25 cm.
STROPY
Nad piwnicami użytkowymi żelbetonowe monolityczne oraz częściowo strop typu WPS. Stropy nad poziomem kondygnacji użytkowych typu WPS na belkach stalowych oraz wylewane żelbetonowo, pokryte tynkiem cementowo – wapiennym gr. 15 cm oraz gładzią cementową.
KLATKI SCHODOWE
Klatki schodowe żelbetonowe o zmiennej ilości stopni w biegach, płytowe wsparte na ścianach nośnych. Stopnie wyłożone płytkami ceramicznymi na zaprawie klejowej. Balustrady schodowe metalowe.
DACH
Tradycyjny drewniano – stalowy wielospadowy, kryty 2 warstwami dachówki bitumicznej na pełnym odeskowaniu. Konstrukcja drewnienia zabezpieczona środkami solnymi i ppoż.
STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA
Stolarka okienna PCV szklona zestawem 2 szybowym. Stolarka drzwiowa drewniana i PCV.

Zespół Szkół zlokalizowany jest wzdłuż ulicy Dworcowej w pobliżu kościoła. Dojazd do budynku jest możliwy poprzez bramę przejazdową od ulicy Dworcowej o szerokości około 3 m. Może zostać wykorzystana jako droga wjazdowa dla służb ratowniczych. Brama jest otwarta w godzinach 6:30 – 21:00. W pozostałych godzinach jest zamknięta na kłódkę. Klucz do bramy znajduje się u wóżnej szkoły.

Dojazd do budynku możliwy jest również od strony wschodniej – od ul. Wojska Polskiego.

W obiekcie zainstalowano monitoring. Nie ma dozorczy obiektu.

W obiekcie znajdują się następujące instalacje:

- wodno – kanalizacyjna;
- wody zimnej użytkowej z miejskiej sieci wodociągowej;
- wody ciepłej użytkowej z własnej kotłowni olejowej;
- kanalizacji sanitarnej i deszczowej powiązanej z miejską siecią kanalizacji;
- instalacji centralnego ogrzewania z własnej kotłowni olejowej;
- elektryczna, oświetlenia oraz siły;
- odgromowa;
- telefoniczna, teletechniczna i instalacja specjalistyczna;

- wentylacji grawitacyjnej;
- wentylacji mechanicznej;
- wodnej ppoż. z miejskiej sieci wodociągowej oraz hydrantów wewnętrznych;
- oświetlenia awaryjno – ewakuacyjnego – częściowo rejon szatni, auli oraz hali sportowej;
- monitoringu budynku z kamer.

5.2. Kategoria zagrożenia ludzi

Ze względu na przeznaczenie budynek szkoły został zaklasyfikowany do kategorii zagrożenia ludzi ZL III. Część przedszkolna – II kondygnacja nadziemna – została zaklasyfikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL II.

Budynek hali sportowej został zaklasyfikowany do kategorii zagrożenia ludzi ZL III.

5.3. Gęstość obciążenia ogniowego w pomieszczeniach oraz strefy zagrożenia wybuchem

Na podstawie Polskiej Normy PN-B-02852 „Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru” gęstość obciążenia ogniowego wynosi według projektu:

- kategoria ZL – nie oblicza się gęstości obciążenia ogniowego.

W obiekcie nie występują strefy zagrożenia wybuchem.

5.4. Klasa odporności

Budynek został wybudowany w klasie odporności ogniowej B.

Wymagana klasa odporności pożarowej dla budynku, zaliczonego do jednej kategorii ZL

Budynek	ZL I	ZL II	ZL III	ZL IV	ZL V
1	2	3	4	5	6
niski (N)	„B”	„B”	„C”	„D”	„C”
średniowysoki (SW)	„B”	„B”	„B”	„C”	„B”
wysoki (W)	„B”	„B”	„B”	„B”	„B”
wysokościowy (WW)	„A”	„A”	„A”	„B”	„A”

5.5. Strefy pożarowe

Budynek stanowi jedną strefę pożarową o powierzchni 3555,50 m².

5.6. Warunki ewakuacji, oświetlenie awaryjne

Z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi musi być zapewniona możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej, bezpośrednio albo drogami komunikacji ogólnej, zwanymi dalej "drogami ewakuacyjnymi".

Z każdej strefy pożarowej, musi być wyjście bezpośrednio na zewnątrz budynku lub przez inną strefę pożarową. W pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, musi być zapewnione przejście, zwane „**przejściem ewakuacyjnym**”, o długości nieprzekraczającej:

- w strefach pożarowych ZL – 40 m;
- w strefach pożarowych PM o gęstości obciążenia ogniowego przekraczającej 500 MJ/m² w budynku o więcej niż jednej kondygnacji nadziemnej – 75 m;
- w strefach pożarowych PM, o obciążeniu ogniowym nieprzekraczającym 500 MJ/m², w budynku o więcej niż jednej kondygnacji nadziemnej oraz w strefach pożarowych PM w budynku o jednej kondygnacji nadziemnej bez względu na wielkość obciążenia ogniowego – 100 m;
- w pomieszczeniu zagrożonym wybuchem długość przejścia ewakuacyjnego nie powinna przekraczać 40 m.

Dopuszcza się prowadzenie przez pomieszczenie zagrożone wybuchem przejścia ewakuacyjnego z innego pomieszczenia, jeżeli pomieszczenia te są powiązane funkcjonalnie. Przejście ewakuacyjne w strefach zaliczonych do kategorii ZL nie powinno przekraczać **40 m**. Przejścia, o którym mowa powyżej, nie powinny prowadzić łącznie przez więcej niż trzy pomieszczenia. Szerokość przejścia ewakuacyjnego w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi, należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób, do których ewakuacji ono służy, przyjmując, co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m. Szerokość drzwi ewakuacyjnych należy dostosować do liczby osób mogących przebywać jednocześnie w pomieszczeniu, przyjmując 0,6 m szerokości wyjścia na 100 osób, lecz nie mniej niż 0,9 m ewakuacyjnych w świetle ościeżnicy. Wyjścia ewakuacyjnych pomieszczeń na drogi ewakuacyjne powinny być zamykane drzwiami. Zabrania się stosowania do celów ewakuacji drzwi obrotowych i podnoszonych. Ponadto stosowanie drzwi rozsuwanych, jeżeli służą one wyłącznie do ewakuacji, jest zabronione.

Drzwi rozsuwane mogą stanowić wyjścia na drogi ewakuacyjne, a także być stosowane na drogach ewakuacyjnych, jeżeli są przeznaczone nie tylko do celów ewakuacji, a ich konstrukcja zapewnia:

- otwieranie automatyczne i ręczne bez możliwości ich blokowania;
- samoczynne ich rozsuniecie i pozostanie w pozycji otwartej w razie pożaru lub awarii drzwi.

Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych oblicza się przyjmując 0,6 m szerokości na 100 osób mogących przebywać jednocześnie na danej kondygnacji, lecz nie mniej niż 1,4 m. Wysokość dróg ewakuacyjnych nie może być mniejsza niż 2,2 m, natomiast wysokość przejścia, drzwi, lub lokalnego obniżenia – 2 m.

Na drogach ewakuacyjnych miejsca, w których zastosowano pochylnie lub stopnie umożliwiające pokonanie różnicy poziomów, powinny być wyraźnie oznakowane.

Długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku nazywa się „dojściem ewakuacyjnym”.

Ewakuacja osób z poziomu parteru: z budynku szkoły prowadzą cztery wyjścia ewakuacyjne. Pierwsze, główne wyjście z dawnego gimnazjum – przy pokoju nauczycielskim oraz dodatkowe z korytarza głównego na zewnątrz – od strony ulicy Dworcowej. Kolejne wyjście znajduje się w części szkoły podstawowej – przy pomieszczeniu socjalnym i prowadzi na południową stronę na dziedziniec przed boiskiem szkolnym. Kolejne wyjście ewakuacyjne prowadzi na łącznik do hali sportowej, a stamtąd na zewnątrz budynku. Wyjścia z pomieszczeń nie są zamykane drzwiami o odporności pożarowej.

Ewakuacja osób z II i III kondygnacji: W budynku znajdują się dwie klatki schodowe, które są obudowane ścianami, ale nie są wydzielone drzwiami i nie posiadają urządzeń do usuwania dymy czy urządzeń zapobiegających zadymieniu.

5.7. Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe

W budynku znajdują się następujące instalacje i urządzenia przeciwpożarowe:

- hydranty wewnętrzne – H 25;
- awaryjne oświetlenie ewakuacyjne – w obszarze szatni;
- instalacja odgromowa;

- urządzenia służące do usuwania dymu lub zapobiegające zadymieniu na poddaszu – dwie klapy oddymiające; na klatkach schodowych nie ma urządzeń do usuwania dymu;
- przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

5.8. Wyposażenie obiektu w gaśnice

Obiekt wyposażony jest w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm dotyczących gaśnic. W budynku rozmieszczone są gaśnice dostosowane do następujących grup pożarowych A,B,C,E.

Gaśnice rozmieszczono zgodnie z: **PLANEM OBIEKTU**

Gaśnice w obiektach powinny być rozmieszczone:

- w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:
 - halach przy regałach,
 - przy wejściach do budynków,
- na klatkach schodowych;
- na korytarzach;
- przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;
- w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki);
- w obiektach wielokondygnacyjnych – w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki.

Przy rozmieszczaniu gaśnic powinny być spełnione następujące warunki:

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach przypada, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych:

- na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym:
 - zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V,
 - produkcyjnej i magazynowej o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500 MJ/m²,
 - zawierającej pomieszczenie zagrożone wybuchem;
- na każde 300 m² powierzchni strefy pożarowej niewymienionej w pkt 1, z wyjątkiem zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV.

1. Dla konkretnych, właściwych dla danego obiektu warunków, ilości sprzętu należy określać indywidualnie, uwzględniając podział na pomieszczenia i stanowiska pracy, łatwość dostępu do sprzętu i poziom występującego zagrożenia.
2. Sprzęt gaśniczy powinien być umieszczany w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wejściach i klatkach schodowych, przy przejściach i korytarzach, przy wyjściach na zewnątrz pomieszczeń,
3. Odległość dojścia do sprzętu z dozwolonego miejsca w obiekcie nie powinna być większa niż 30 m,
4. Do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.
5. Występowanie w obiekcie wewnętrznej instalacji hydrantowej nie zwalnia z obowiązku wyposażenia w podręczny sprzęt gaśniczy,
6. Miejsca, w których umieszczono sprzęt gaśniczy, powinny być oznakowane pożarniczymi tablicami informacyjnymi.

5.9. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru

Źródłem zaopatrzenia w wodę jest zewnętrzna, miejska sieć wodociągowa, z której zasilane są hydranty zewnętrzne przy ul. Dworcowej, ul. Jana Pawła II, ul. Szkolnej.

5.10. Drogi pożarowe

Dojazd do budynku został zapewniony od ul. Dworcowej oraz ul. Wojska Polskiego.

5.11. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

Obiekt jest wyposażony w przeciwpożarowy wyłącznik prądu, który znajduje się na I kondygnacji nadziemnej przy głównym wejściu od szkoły podstawowej.

5.12. Materiały niebezpieczne pożarowo

W obiekcie nie przechowuje się materiałów niebezpiecznych pożarowo.

5.13. Inne instalacje

Obiekt został wyposażony w następujące instalacje:

- elektryczna;
- wodna – główny zawór znajduje się w kotłowni;
- kanalizacyjna;
- grzewcza;
- wentylacyjna.

Obiekt nie posiada instalacji gazowej.

6. OKREŚLENIE WYPOSAŻENIA W WYMAGANE URZĄDZENIA PRZECIWOŻAROWE I GAŚNICE ORAZ SPOSOBY PODDAWANIA ICH PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM KONSERWACYJNYM

GAŚNICE:

Przedmiotowe budynki są wyposażone w gaśnice przenośne. Minimum jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (3dm³) zawartego w gaśnicy przypada na każde:

- 100 m² powierzchni strefy pożarowej ZL III;
- 100 m² powierzchni strefy pożarowej PM o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500MJ/m², w strefie pożarowej niechronionej stałymi urządzeniami gaśniczymi;
- 300 m² powierzchni strefy pożarowej PM o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500MJ/m², w strefie pożarowej chronionej stałymi urządzeniami gaśniczymi.

Gaśnice rozmieszczone w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki). Odległość z każdego miejsca, w którym przebywa człowiek, do najbliższej gaśnicy nie większa niż 30 m, do gaśnic zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m. Miejsce usytuowania gaśnic oznakowane zgodnie z Polskimi Normami. Budynki wyposażono w gaśnice proszkowe 6 x ABC, urządzenia gaśnicze UGS 2x.

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach, dokumentacji techniczno- ruchowej oraz instrukcjach obsługi sprzętu i urządzeń.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzone w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, lecz nie rzadziej niż raz w roku.

Wężę stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze. Obowiązek konserwacji należy do właściciela urządzeń przeciwpożarowych.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Ze względu na złożoność przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych wynikających z odpowiednich uwarunkowań prawnych dozór nad sieciami i instalacjami przeciwpożarowymi powinien sprawować wykwalifikowany personel legitymujący się odpowiednimi uprawnieniami. Czynności konserwacyjne powinny być wykonywane zgodnie z postanowieniami norm i standardów według, których zostały poszczególne instalacje i systemy zostały wykonane.

Rodzaje przeglądów i czasookres wykonywania

Lp.	Rodzaj przeglądu / czynności konserwacyjnej	Czasookres wykonania	Wymagania w zakresie wykonawcy
1.	Usuwać zanieczyszczenia z przewodów wentylacyjnych.	co najmniej 1 raz w roku, jeżeli częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych	Osoby posiadające kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominiarskim.
2.	Przeprowadzić przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne gaśnic.	w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej niż co 1 rok	Uprawniona firma
3.	Przeprowadzić przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne urządzeń przeciwpożarowych SSP, hydranty wewnętrzne, wył. ppoż., oprawy oświetlenia awaryjnego.	zgodnie z zasadami określonymi w odnośnej dokumentacji techniczno ruchowej oraz instrukcjach obsługi; co najmniej raz na rok	Uprawniona firma
4.	Prowadzić dla budynku książkę obiektu budowlanego.	na stałe	Osoby posiadające uprawnienia budowlane
5.	Poddać przeglądowi i konserwacji hydranty zewnętrzne ppoż.	co najmniej 1 raz na rok	Właściciel sieci wodociągowej przeciwpożarowej.
6.	Poddać próbie ciśnieniowej węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych. Próba winna być przeprowadzona na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.	raz na 5 lat	Uprawniona firma

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

7.	Dokonać okresowej kontroli polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, oraz jego otoczenia. Kontrolą tą powinny być objęte również badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów.	raz na 5 lat	Powyższe czynności powinny wykonywać osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności.
8.	Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji.	co najmniej raz do roku	Właściciel, lub użytkownik.
9.	Poddawać okresowej aktualizacji „Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego”	co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony ppoż.	Rzecznawca d/s zabezpieczeń przeciwpożarowych, lub osoba posiadająca niezbędne kwalifikacje.
10.	Usuwać zanieczyszczenia z przewodów dymowych od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym (istniejących kotłowni).	co najmniej 2 razy w roku	Osoby posiadające kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominiarskim.

Ww. urządzenia i sprzęt poddawane są przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym przez uprawnione firmy.

7. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO ZAGROŻENIA

7.1. Odpowiedzialność

Odpowiedzialność: Nadzór nad ochroną przeciwpożarową szkoły sprawuje bezpośrednio Dyrektor Szkoły.

Sprawy ochrony przeciwpożarowej w budynku prowadzi osoba upoważniona przez Dyrektora Szkoły – kierownik administracyjno-gospodarczy i specjalista ds. BHP.

Dyrektor Zespołu Szkół jest odpowiedzialny za:

- wyznaczenie kierownika administracyjnego oraz specjalistę ds. BHP i określenia ich obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- zapewnienie środków na realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- organizację ochrony przeciwpożarowej w Zespole Szkół;
- zapewnienie przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych w obiekcie;
- zapewnienie wyposażenia obiektu i terenu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze;
- zapewnienie osobom przebywającym w obiekcie lub na terenie przyległym bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji;
- przygotowanie Zespołu Szkół i terenu przyległego do możliwości prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej;
- ustalenie sposobu postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- prawidłową realizację planów dostosowania obiektu do wymagań ochrony przeciwpożarowej, o ile będą sporządzone;
- rozpatrywanie i wdrażanie wniosków zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie, zgłaszanych przez osobę prowadzącą sprawy ochrony przeciwpożarowej;
- nadzorowanie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych przez osoby zatrudnione w obiekcie;
- okresowy przegląd stanu bezpieczeństwa w obiekcie;

- zapewnienie realizacji zaleceń pokontrolnych wydawanych przez właściwe organy.

Kierownik do spraw administracyjno-gospodarczych oraz specjalista ds. BHP jest odpowiedzialny za:

- znajomość i stosowanie obowiązujących przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności dotyczących prawidłowego utrzymania i eksploatacji obiektu i istniejących w obiekcie instalacji, jak również kontrolowania przestrzegania tych przepisów przez pozostałych pracowników;
- nadzór nad instalacjami, w tym: elektryczną, uziemiającą, wodociągową ppoż.;
- sprawowanie nadzoru nad prawidłowym rozmieszczeniem i stanem technicznym oraz terminową konserwacją sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych;
- odpowiednie oznakowanie i utrzymanie w należyтым porządku dróg ewakuacyjnych i pożarowych;
- zgłaszanie przełożonym wniosków w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń, urządzeń i instalacji w budynku;
- zlecenie dokonywania przeglądów i prowadzenie dokumentacji potwierdzającej sprawność instalacji i urządzeń;
- realizacji zadań wynikających z przeprowadzonych przeglądów i kontroli urządzeń i instalacji;
- określenie zasad postępowania w przypadku awarii urządzeń i instalacji;
- rozpatrywanie wniosków dotyczących poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynku;
- uczestniczenie w ustalaniu środków i sposobów zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo;
- wnioskowanie o zastosowanie kar porządkowych wobec pracowników, którzy nie przestrzegają przepisów i wymogów przeciwpożarowych określonych w obiekcie.

Kierownik do spraw administracyjno-gospodarczych oraz specjalista ds. BHP w zakresie prowadzenia spraw ochrony przeciwpożarowej jest odpowiedzialny za:

- nadzór nad właściwą i terminową konserwacją sprzętu pożarowego;
- kontrolowanie przestrzegania przez pracowników obowiązujących przepisów przeciwpożarowych;

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- uczestniczenie w kontrolach stanu zabezpieczenia ppoż. prowadzonych przez inne organy i instytucje;
- wyposażenie budynku w sprzęt ppoż. wskazany w projekcie budowanym oraz oznakowanie sprzętu piktogramami;
- kierowanie nowo zatrudnionych pracowników lub pracowników zmieniających stanowisko na szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- organizację szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- współpracę z Komendą Powiatową PSP w Lwówku Śląskim;
- realizację zaleceń pokontrolnych wydanych przez inne organy.

Kierownik do spraw administracyjno-gospodarczych oraz specjalista ds. BHP w zakresie nadzorowania nowych inwestycji jest odpowiedzialny za:

- zapoznanie wykonawców z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego dla obiektu Zespołu Szkół;
- realizację zaleceń z zakresu ochrony przeciwpożarowej wpisanej do dziennika budowy;
- przygotowanie niezbędnej dokumentacji wymaganej przy odbiorze;
- reprezentowanie Zespołu Szkół podczas odbiorów.

Każdy pracownik zatrudniony oraz wykonujący pracę w Zespole Szkół im. Świętej Jadwigi Śląskiej jest zobowiązany do:

- zapoznania się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego dla obiektu;
- przestrzegania zasad i przepisów dotyczących bezpieczeństwa pożarowego;
- uczestnictwa w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- znajomości zasad i procedur postępowania w przypadku pożaru oraz alarmowania i ewakuacji z obiektu;
- wykonywania pracy w sposób bezpieczny i zgodny z przepisami przeciwpożarowymi;
- dbania o bezpieczeństwo pożarowe oraz o należyty stan urządzeń, narzędzi i sprzętu oraz o ład i porządek w miejscu pracy;
- niezwłocznego usuwania stwierdzonych usterek, które mogą spowodować postawnie lub rozprzestrzenianie się pożaru;
- sprawdzenie czy po zakończeniu wykonywania pracy na stanowisku nie został nieporządek;

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- przestrzegania zakazu używania otwartego ognia i palenia tytoniu w miejscach zabronionych;
- znajomości sposobu alarmowania Straży Pożarnej oraz użycia podręcznego sprzętu gaśniczego;
- znajomości numerów alarmowych do służb ratowniczych;
- znajomości rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego w pobliżu miejsca wykonywania pracy;
- niezastawiania dróg ewakuacyjnych, wyjść ewakuacyjnych oraz sprzętu pożarowego;
- nieblokowania drzwi przeciwpożarowych;
- udanie się do punktu zbiórki do ewakuacji w przypadku ogłoszonego alarmu;
- podporządkowanie się poleceniom wydawanym przez kierującego ewakuacją a w przypadku przybycia służb – kierującemu działaniami ratowniczymi.

Każdy pracownik zatrudniony w Zespole Szkół im. Świętej Jadwigi Śląskiej po zakończeniu pracy jest zobowiązany do:

- schowania dokumentacji i innych przedmiotów pracy do szaf i biurek, a odpadów do pojemników na śmieci;
- wyłączenia spod napięcia wszystkich odbiorników energii elektrycznej;
- wyłączenia światła;
- zamknięcia okien.

Osoby prowadzące sprawy kadrowe są odpowiedzialne za:

- przechowywanie w aktach osobowych pracowników oświadczeń o zapoznaniu się z niniejszą instrukcją bezpieczeństwa pożarowego oraz przechowywaniu zaświadczeń potwierdzających uczestnictwo w szkoleniu z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Woźna szkoły jest odpowiedzialna za:

- sprawdzenie przed rozpoczęciem pracy czy klucze od nadzorowanych pomieszczeń znajdują się we właściwym miejscu;
- znajomość przeznaczenia nadzorowanych pomieszczeń, ich zawartości i potencjalnych przyczyn mogących spowodować wybuch pożaru;
- znajomość lokalizacji głównego wyłącznika prądu;

- znajomość lokalizacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu;
- znajomość rozmieszczenia hydrantów zewnętrznych w obrębie obiektu i w najbliższym sąsiedztwie;
- znajomości lokalizacji podręcznego sprzętu gaśniczego w obiekcie oraz sposobu jego użycia;
- znajomości lokalizacji drzwi ewakuacyjnych i możliwości ich otwarcia;
- zgłaszanie zauważonych usterek;
- udzielanie niezbędnych informacji służbom ratowniczym przybyłym do obiektu;
- udział w ewakuacji ludzi oraz mienia;
- zabezpieczenia obiektu przed kradzieżą w czasie prowadzenia działań ratowniczych oraz po ich zakończeniu.

Personel sprzątający jest odpowiedzialny za:

- usunięcie po zakończeniu pracy wszystkich odpadów z przeznaczonych na nie pojemników rozmieszczonych na terenie szkoły oraz wyrzucenie ich na zewnątrz budynku – do zasobników przeznaczonych do tego celu;
- wyłączenie odbiorników energii w pomieszczeniach bez dozoru;
- niestosowanie środków łatwopalnych;
- dokonywanie przeglądu pomieszczeń po zakończeniu pracy – w tym zamknięcie okien, zgaszenie światła, sprawdzenie czy nie został zaproszony ogień;
- składowanie sprzętu do sprzątania w wyznaczonych miejscach i dbanie o jego stan;
- pozostawianie kluczy w wyznaczonym miejscu.

Pracownicy pionu technicznego są odpowiedzialni za:

- zwracanie uwagi na przestrzeganie zasad przeciwpożarowych przez inne osoby przebywające w obiekcie;
- natychmiastowe zgłaszanie zauważonych awarii i usterek;
- przystąpienie do alarmowania w przypadku zauważenia pożaru;
- przystąpienia do gaszenia pożaru jeśli nie stanowi to zagrożenia dla życia i zdrowia;
- ewakuację osób znajdujących się w obiekcie;
- udział w akcji ratowniczo-gaśniczej i stosowanie się do kierującego działaniami.

W przypadku pożaru każdy pracownik jest zobowiązany wybrać numer **998** lub **112**, a po zgłoszeniu się Dyspozytora w zrozumiały sposób przekazać informację na temat:

- gdzie się pali (nazwa obiektu i jego adres);
- co się pali;
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi (podać ich przybliżoną liczbę);
- jak mocno zaawansowana jest sytuacja pożarowa;
- czy w rejonie pożaru znajdują się materiały niebezpieczne (wybuchowe, toksyczne, łatwopalne);
- podać imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego zgłaszamy zagrożenie.

Po przekazaniu wszystkich danych poczekać na potwierdzenie przyjęcia informacji o zagrożeniu przez Dyspozytora służb ratowniczych. (Nie oddalać się przez dłuższą chwilę od aparatu z którego zgłaszano zdarzenie czekając na ewentualne powtórne sprawdzenie wiarygodności zgłoszenia).

Pracownicy, którzy nie biorą udziału w alarmowaniu przystępują natychmiast do likwidacji ognia, posługując się znajdującym się w pobliżu miejsca pożaru sprzętem gaśniczym, doniesieniem sprzętu oraz przystępują doniesienia pomocy osobom zagrożonym, pomagają im w ewakuacji i przystępują do ewakuacji mienia. Akcją ratowniczą do czasu przybycia jednostek ochrony przeciwpożarowej kieruje Właściciel, Zarządca, Administrator, obiektu lub osoba przez niego upoważniona.

Podczas akcji zmierzającej do likwidacji powstałych pożarów należy kierować się następującymi wytycznymi:

- nieodzownym czynnikiem powodzenia akcji gaśniczej jest odcięcie dróg rozszerzania się pożaru przez zamknięcie drzwi, okien i innych otworów, a tym samym ograniczenie dopływu powietrza, które umożliwia kontynuację procesu spalania;
- z najbliższego otoczenia pożaru trzeba usunąć przedmioty palne w celu utworzenia przerwy na drodze rozprzestrzeniania się ognia;
- wchodząc do pomieszczeń objętych pożarem należy zachować ostrożność. Zamknięte drzwi i okna należy otwierać za pomocą drągów, kryjąc się za ściany i framugi ze względu na możliwość powstania niebezpiecznych zawirowań ognia;
- należy dotrzeć możliwie blisko źródła ognia i atakować żar, zarzewie ognia, a nie płomienie;
- nie wolno pozostawiać za sobą palących się lub nie dogaszonych przedmiotów;
- należy zawsze pamiętać o zabezpieczeniu sobie drogi odwrotu.

7.2. Zadania pracowników w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia

W przypadku zauważenia zarzewia ognia należy natychmiast poinformować o tym służby ratownicze oraz zaalarmować osoby znajdujące się w obiekcie Zespołu Szkół.

Następnie należy przystąpić do działań ratowniczych przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego – jeśli nie zagraża to życiu lub zdrowiu osoby podejmującej takie działania.

Osoby nieuczestniczące w działaniach ratowniczych udają się punktu zbiórki do ewakuacji, a jeżeli jest taka potrzeba udzielają pierwszej pomocy osobą poszkodowanym.

Osobą kierującą działaniami ratowniczymi do czasu przybycia służb ratowniczych jest osoba, która pierwsza zauważyła pożar lub osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.

7.3. Zasady alarmowania współpracowników

Każdy użytkownik pomieszczeń budynku Zespołu Szkół im. Świętej Jadwigi Śląskiej we Wleniu, który zauważył pożar, uzyskał informację o pożarze lub/i innym zagrożeniu, zobowiązany jest zachować spokój i nie wywoływać paniki. O powstałym zagrożeniu należy poinformować pozostałe osoby znajdujące się w obiekcie w sposób stanowczy i zrozumiały. Alarmowania należy dokonać komunikatem głosowym lub przy użyciu dostępnych środków łączności przewodowej lub bezprzewodowej. Można wykorzystać do tego celu radiowęzeł lub dzwonek.

Osoba upoważniona ogłasza alarm na wypadek pożaru przez radiowęzeł komunikatem:

na terenie szkoły (lub jej części) powstał pożar (jeśli powstało zagrożenie należy wymienić jakie). **Dyrektor** (nazwisko) **zarządza alarm ewakuacyjny dla wszystkich osób znajdujących się w obiekcie. Proszę niezwłocznie opuścić budynek najbliższym wyjście ewakuacyjnym i udać się do punktu zbiórki**

oraz wciskając sygnał dźwiękowy dzwonka szkolnego przez 60 sekund bez przerwy.

7.4. Zadania i obowiązki pracowników podczas prowadzenia działań ratowniczych przez służby

Pracownicy wyznaczeni przez Dyrektora Szkoły lub Kierownika do spraw administracyjno-gospodarczych są zobowiązani do udziału w działaniach ratowniczych – gaśniczych do czasu przybycia jednostek ochrony przeciwpożarowej. W momencie dotarcia służb ratowniczych na teren obiektu dowodzenie przejmuje kierujący działaniami ratowniczymi, a pozostałe osoby są zobowiązane podporządkować się jego poleceniom.

7.5. Zadania i obowiązki pracowników po zakończeniu działań ratowniczych

Po zakończeniu działań ratowniczo-gaśniczych pracownicy szkoły wyznaczeni przez Dyrektora Szkoły lub Kierownika do spraw administracyjno-gospodarczych są zobowiązani do nadzoru nad miejscem ugaszonego pożaru oraz pozostałymi miejscami i budynkami w celu zapobieżenia powtórnego zapalenia.

Dyrektor Szkoły lub Kierownik do spraw administracyjno-gospodarczych jest odpowiedzialny za:

- zabezpieczenie miejsca ugaszonego pożaru i wskazanie osób, które będą je nadzorować;
- zabezpieczenie pogorzeliska w celu ułatwienia zbadania okoliczności i przyczyn powstania pożaru;
- przystąpienia do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działań przez służby.

8. SPOSOBY ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

8.1. Pojęcie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Pod pojęciem prac pożarowo niebezpiecznych należy rozumieć wszelkie prace nie przewidziane normalnym tokiem pracy, prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, jak prace remontowo budowlane związane z użyciem otwartego ognia prowadzone wewnątrz obiektu lub przyległym do niego terenie.

Do prac takich należą w szczególności:

- wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:
 - spawanie, cięcie gazowe i elektryczne;
 - przecinanie materiałów przy pomocy wysokoobrotowych urządzeń np. szlifierki kątowe;
 - podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów;
 - podgrzewanie lepiku, smoły itp.;
 - używanie materiałów pirotechnicznych;
- wszelkie prace związane ze stosowaniem cieczy, gazów i pyłów, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe np.:
 - przygotowanie do stosowania gazów, cieczy i pyłów;
 - stosowanie tych cieczy i pyłów do malowania, lakierowania, klejenia, itd.;
 - suszenie substancji palnych.

Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych oraz pracownicy nadzorujący przebieg tych prac.

8.2. Prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Zasady organizacyjne przy ustalaniu zabezpieczeń przeciwpożarowych prac niebezpiecznych pożarowo:

- prace pożarowo niebezpieczne mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
- wymagania, o których mowa poniżej ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac w oparciu o postanowienia niniejszej instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie;
- skład osobowy komisji, o której mowa wyżej, wyznacza zarządzeniem wewnętrznym Zarządca, Właściciel obiektu;
- komisja ze swoich prac przy współudziale wykonawcy, sporządza „Protokół zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo” – wzór, załącznik nr 9;
- po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokole, wystawiane jest wykonawcy pisemne „Zezwolenie na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo” – wzór, załącznik nr 10, wystawienie zezwolenia umożliwia odłączenie przez uprawnionego odpowiednich mediów (gaz, linia dozorowa instalacji ppoż. itd.);
- każdorazowo, gdy prowadzone prace, mogą spowodować uaktywnienie systemu sygnalizacji pożaru, należy zgłosić ten fakt do administratora obiektu, w celu odłączenia systemu, na czas wykonywanych prac;
- wszystkie prace pożarowo niebezpieczne są rejestrowane w książce kontroli prac pożarowo niebezpiecznych – wzór, załącznik nr 11;
- po zakończeniu prac, osoba wykonująca zgłasza ten osobie uprawnionej, celem włączenia mediów;
- po zakończeniu prac, osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli miejsca pracy, kontrolują ją w wyznaczonych czasach;
- wyniki kontroli należy wpisać w „Zezwoleniu na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo”, oraz w „Książce kontroli zabezpieczenia i prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo”;
- pozytywny wynik kontroli pozwala na określenie, że prace zostały wykonane bezpiecznie.

Przygotowanie obiektów i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo:

- oczyszczenie pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace, z wszelkich materiałów palnych i zanieczyszczeń;
- odsunięcie na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac - wszelkich przedmiotów palnych;

- zabezpieczenie przed działaniem np. odprysków spawalniczych materiałów i przedmiotów, których odsunięcie na bezpieczną odległość jest niemożliwe, przez osłonięcie ich np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi itp.;
- sprawdzenie, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń;
- uszczelnienie materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów kanalizacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac;
- zabezpieczenie przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z pełną izolacją;
- sprawdzenie, czy w miejscu prowadzenia prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwopalnych;
- przygotowanie w miejscu prowadzenia prac napełnionego wodą, metalowego pojemnika np. wiadra na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego lub elektrod;
- przygotowanie materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac;
- zapewnienie stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac.

Przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:

1. Na stanowiskach pracy mogą znajdować się materiały w ilości niezbędnej do utrzymywania ciągłości pracy.
2. Zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w oryginalnych opakowaniach.
3. Pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione.
4. Po zakończeniu prac wszystkie naczynia, pojemniki należy zamknąć w celu zabezpieczenia przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe.

Miejsce wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych należy wyposażyć w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszelkich źródeł pożaru.

Po zakończeniu prac w obiekcie, pomieszczeniach oraz pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących

lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.

Czynności kontrolne należy przeprowadzić:

- bezpośrednio po zakończeniu prac;
- godzinę po zakończeniu prac;
- 2 godziny po ich zakończeniu;
- 4 godziny po ich zakończeniu.

Fakt przeprowadzenia kontroli należy każdorazowo odnotować w „Zezwoleniu na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo” – załącznik nr 5.

Prace pożarowo niebezpieczne mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje.

Sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

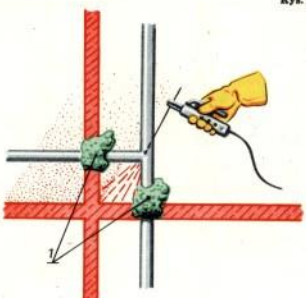
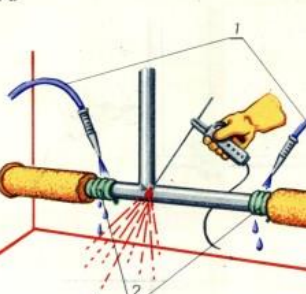
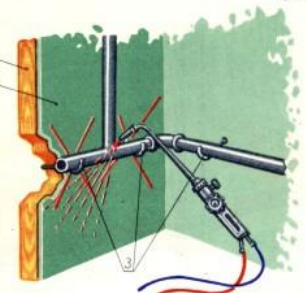
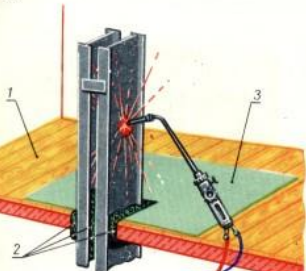
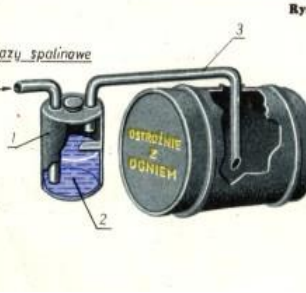
Zestaw spawalniczy – tlen i acetylen – może znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

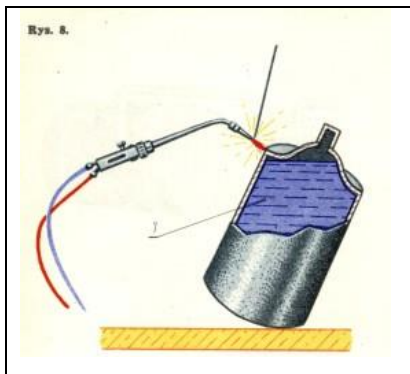
8.3. Sposoby zabezpieczenia prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo

Sposoby zabezpieczenia prowadzenia prac spawalniczych

Rys. 1.	Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo: - ekran z blachy; - koc gaśniczy.
Rys. 2.	Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić: - przewód doprowadzający wodę; - zwoje sznura izolującego; - koc gaśniczy.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Rys. 3.	Wszelkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń i pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału: - ekran z blokady; - koc gaśniczy.
Rys. 4.	Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby (izolacja łatwo palna) chłodzić skutecznie np. sposobem pokazanym na rysunku: - przewody doprowadzające wodę; - zwoje sznura zabezpieczającego.
Rys. 5.	Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu bezpośrednio od płomienia lub na drodze przewodnictwa cieplnego, stykające się z materiałami palnymi, należy zdemontować lub skutecznie chłodzić: - palna ścianka; - niepalna wykładzina; - haki podtrzymujące instalację.
Rys. 6.	Sposób prawidłowego spawania metalowego elementu konstrukcyjnego przechodzącego przez drewniany strop: - drewniany strop; - szczeliwo izolujące; - koc gaśniczy.
Rys. 7.	Cięte lub spawane pojemniki, mogące zawierać gazy lub pary cieczy palnych, należy przed przystąpieniem do prac wypełnić gazem obojętnym, np. gazami spalinowymi z silnika samochodowego podawanymi przez łapaczkę isker: - łapaczka isker; - woda; - przewód doprowadzający gazy do wnętrza pojemnika.

Niewielkie pojemniki, mogące zawierać palne gazy lub pary cieczy palnych, zabezpieczamy skutecznie przed zapaleniem lub wybuchem napełniając je wodą.

Obowiązki osób związanych z pracami niebezpiecznymi pożarowo:

- znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników;
- dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac pożarowo niebezpiecznych wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń i stanowisk przewidziane w „Protokole zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo” i w „Zezwoleniu na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo”;
- sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk pracy niebezpiecznych oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć;
- wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości, i ten fakt wpisać do „Książki kontroli prac niebezpiecznych pożarowo”;
- brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń i obiektów po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych.

Obowiązki wykonawcy prac pożarowo niebezpiecznych:

- sprawdzenie czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania pożaru;
- ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w „Protokole zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo” i „Zezwoleniu na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo”;
- znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania na wypadek powstania pożaru;
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych,

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego;
- rozpoczynanie prac pożarowo niebezpiecznych tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia;
- przerywanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru;
- dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia;
- wykonywanie wszelkich poleceń zleceniodawcy i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac.

9. WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI ORAZ PRAKTYCZNE SPOSOBY ICH SPRAWDZANIA

Bezpieczna ewakuacja ludzi, możliwa jest przy zachowaniu odpowiednich warunków techniczno-budowlanych dla dróg ewakuacyjnych i elementów wystroju wnętrz, określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.). W razie wystąpienia zagrożenia obowiązek sprawnego ogłoszenia alarmu (SSP) i konieczności przeprowadzenia ewakuacji spoczywa na zarządcy obiektu, lub osobie upoważnionej.

9.1. Główne zasady organizacyjne podczas ogłoszenia alarmu

Do ogłoszenia ewakuacji z obiektu jest uprawniony Dyrektor szkoły, jego Zastępca oraz Kierownik do spraw administracyjno-gospodarczych lub Specjalista ds. bhp, a także każda osoba, która zauważyła pożar lub inne zagrożenie. Osoba ogłaszająca ewakuację jest jednocześnie kierującym ewakuacją do czasu przybycia służb ratowniczych.

W Zespole Szkół wyróżniono następujące rodzaje stosowanej ewakuacji:

- odstąpienie od ewakuacji – może być zastosowane w przypadku bardzo małego zdarzenia, gdzie nie ma możliwości rozwoju pożaru i jego rozprzestrzenianiu się, a ponadto został on od razu ugaszony przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego. W przypadku ugaszenia pożaru i wystąpieniu niewielkiego zadymienia możliwe jest niepodejmowanie ewakuacji do czasu usunięcia zadymienia, aby nie narażać osób przebywających w budynku na szkodliwe działanie dymu;
- ewakuacja częściowa – stosowana tylko w przypadku niedużych zdarzeń, która obejmuje wyłącznie osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz w najbliższym otoczeniu. Podczas tego rodzaju ewakuacji należy mieć pewność, że zdarzenie nie będzie zagrażać osobom znajdującym się w dalszym otoczeniu oraz, że nie dojdzie do rozprzestrzeniania się pożaru lub innego zagrożenia;
- ewakuacja całkowita – polega na opuszczeniu budynku szkoły przez wszystkie osoby znajdujące się wewnątrz i udanie się do punktów zbiórki do ewakuacji. Podczas ewakuacji całkowitej Dyrektor szkoły jest zobowiązany do wyznaczenia pracowników

(najlepiej osoby, które nie prowadzą w chwili ewakuacji zajęć i nie biorą czynnego udziału w ewakuacji uczniów) do przyniesienia im z szatni kurtek w sezonie jesienno-zimowym, pod warunkiem, że nie zagraża to bezpieczeństwu wyznaczonych pracowników.

Dyrektor szkoły powinien porozumieć się z właścicielami lub zarządcami obiektów sąsiadujących ze szkołą, aby w momencie niesprzyjających warunków podczas ewakuacji móc tam przeprowadzić uczniów.

9.2. Zasady prowadzenia ewakuacji

Podczas ogłoszenia ewakuacji należy rozważyć następujące czynniki:

- wielkość pożaru lub innego zagrożenia;
- kierunki i szybkość rozprzestrzeniania się pożaru (zagrożenia);
- występowanie lotnych substancji i gazów szkodliwych lub trujących;
- ilość potencjalnie zagrożonych osób oraz stopień zagrożenia dla ich zdrowia lub życia;
- możliwość odcięcia części lub wszystkich dróg ewakuacyjnych;
- możliwość ograniczenia lub zlikwidowania pożaru lub innego zagrożenia we własnym zakresie.

9.3. Instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru i podjęcia decyzji o ewakuacji ludzi z budynku

Postępowanie na wypadek pożaru

Lp.	ETAPY AKCJI	KOLEJNOŚĆ WYKONYWANIA CZYNNOŚCI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
1.	Wezwanie straży pożarnej	1. Zawiadomienie telefonicznie 112, 998 straży pożarnej o zaistniałym pożarze z określeniem: – adresu budynku objętego pożarem; – gdzie się pali (podać piętro, nazwę pomieszczenia); – co się pali, rodzaj materiałów; – czy jest zagrożone życie ludzkie; – nazwisko zgłaszającego i numer telefonu, z którego jest wezwanie. 2. Automatyczne powiadomienie straży pożarnej w przypadku wciśnięcia przycisku ROP lub wejścia alarmu II stopnia.	1. Osoba, która zauważyła pożar lub właściciel, zarządca obiektu.
2.	Ogłoszenie rozpoczęcia ewakuacji	1. Ogłosić spokojnym i stanowczym głosem rozpoczęcie ewakuacji. 2. Użyć radiowęzła i dzwonka szkolnego – ciągły dźwięk przez 60 sekund. Zbiórka osób ewakuowanych w wyznaczonym miejscu zbiórki do ewakuacji.	1. Osoba, która zauważyła pożar lub właściciel, zarządca obiektu. Dyrektor szkoły Zastępca Kierownik do spraw administracji

3.	Przebieg ewakuacji	– ustalenie kolejności i kierunków ewakuacji w zależności od występującego zagrożenia na kondygnacjach i w pomieszczeniach; – kierowanie ewakuacją przez osoby do tego wyznaczone; – ustalenie dodatkowych warunków ewakuacji w sytuacji niekorzystnego rozwoju pożaru (zadymienie, wysoka temperatura) – sprawdzenie przez osoby wyznaczone czy wszystkie pomieszczenia zostały opuszczone. – przeprowadzenie ewakuacji ze strefy zagrożenia; – przeprowadzenie ewakuacji dalszego otoczenia. <u>Podczas alarmu nauczyciele są zobowiązani:</u> – natychmiast przerwać zajęcia edukacyjne; – zachować spokój i ciszę, aby były słyszane wydawane polecenia; – wyłączyć urządzenia elektryczne na stanowisku pracy; – zabrać dziennik lekcyjny w celu sprawdzenia obecności przy punkcie zbiórki; – udać się najbliższym wyjściem ewakuacyjnym do punktu zbiórki; – ostatnia osoba idąca w grupie zamyka za sobą przechodzone drzwi; – przy zadymieniu należy poruszać się w pozycji jak najbliżej podłogi a usta i nos w miarę możliwości zasłaniać ubranie lub chusteczką; – w punkcie zbiórki należy sprawdzić obecność i poinformować kierującego ewakuacją o stanie osobowym; – w razie stwierdzenia, że ktoś pozostał w strefie zagrożenia należy natychmiast zgłosić ten fakt kierującemu ewakuacją.	Osoby uprawnione do kierowania oraz prowadzenia ewakuacji do czasu przybycia jednostek ochrony przeciwpożarowej.
4.	Oczekiwanie na przybycie jednostek straży pożarnej	– wyjść na zewnątrz budynku i oczekiwać w punktach zbornych na przyjazd jednostek straży pożarnej; – udzielić informacji o zaistniałej sytuacji i podjętych dotychczas działaniach; – odłączyć zasilanie prądu i gazu.	Osoby wyznaczone do kierowania oraz prowadzenia ewakuacji do czasu przybycia jednostek ochrony przeciwpożarowej.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

5.	Gaszenie pożaru	– natychmiastowe podjęcie akcji gaśniczej przy użyciu dostępnego sprzętu gaśniczego tylko w przypadku, gdy podjęcie działań gaśniczych nie zagraża zdrowiu i życiu osoby podejmującej działania.	Osoby znajdujące się w pobliżu źródła pożaru.
6.	Ewakuacja mienia	– ewakuację mienia należy rozpocząć po zakończeniu ewakuacji ludzi w sytuacji, gdy jest ono zagrożone i sytuacja pożarowa pozwala na podjęcie takiego działania; – kolejność ewakuacji określa się w zależności od występującego zagrożenia; – miejscem składowania ewakuowanego mienia będą place na zew. budynku, zabezpieczone siłami policji	Zarządca obiektu wspólnie z Dowódcą akcji.
	KIERUJĄCY EWAKUACJĄ	– powiadomienie o zarządzanej ewakuacji; – koordynowanie kolejnością ewakuacji; – wyznaczenie osób, które sprawdzą czy w pomieszczeniach nikt nie pozostał (jeśli nie zagraża to zdrowiu i życiu wyznaczonych osób); – wyznaczenie osób do udzielania pierwszej pomocy oraz do ewakuacji osób o ograniczonych możliwościach ruchowych; – powiadomienie służby ratownicze o występującym zagrożeniu oraz o osobach zagrożonych lub nieobecnych w punkcie zbiórki.	

Sposób prowadzenia ewakuacji:

- ewakuacji ludzi i mienia dokonuje się, gdy wystąpiło zagrożenie dla zdrowia, życia ludzkiego albo przewiduje się taki bieg wydarzeń, który może spowodować to zagrożenie bądź narazi mienie na zniszczenie. Takie zagrożenie może nieść ze sobą, np. pożar, silne zadymienie, panika, skażenie toksycznymi środkami, wybuch i inne.
- decyzję o konieczności ewakuacji ludzi i mienia spowodowanej wystąpieniem zagrożenia pożarowego podejmuje Zarządca, Administrator lub Właściciel obiektu lub osoba przez niego upoważniona.
- w pierwszej kolejności należy ewakuować ludzi, którzy znaleźli się w rejonie bezpośredniego zagrożenia i osoby znajdujące się na drodze rozprzestrzeniania się zagrożenia, a także osoby znajdujące się w miejscach, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte przez np. pożar, zadymienie, skażenie i itp
- ewakuację wszelkiego mienia należy prowadzić w miarę istniejących możliwości, mając na uwadze przede wszystkim bezpieczeństwo ludzi. Do ewakuacji mienia można przystąpić tylko wtedy, gdy Dowódca działań ratowniczo-gaśniczych wyrazi na to zgodę. Ewakuowane przedmioty należy wynosić i ustawiać tak, aby nie ulegały one zniszczeniu a jednocześnie nie tarasowały przejść, dróg ewakuacyjnych i przejazdów; miejsce ich składowania musi być zabezpieczone zarówno przed ogniem, zalaniem wodą jak i przed kradzieżą. Do ewakuacji dokumentów należy przygotować specjalne, niepalne worki. Z ewakuacji przedmiotów bardzo ciężkich i wielkich trzeba raczej zrezygnować, gdyż szanse powodzenia takiej akcji są przeważnie znikome, mogą natomiast zdarzyć się wypadki z ludźmi.
- prowadząc ewakuację należy pamiętać o tym, że każde otwarcie drzwi wewnętrznych, drzwi zewnętrznych czy okien sprzyja rozwojowi pożaru poprzez zapewnienie dopływu świeżego powietrza zawierającego tlen, który podtrzymuje palenie. W związku z tym należy przestrzegać zasady, aby okna i drzwi wszystkich pomieszczeń, które zostały opuszczone przez ludzi, były zamknięte.
- podczas ewakuacji z pomieszczeń, strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne, do wyjść poza obszar zagrożony pożarem lub na zewnątrz obiektu. Zabronione jest korzystanie z wind i dźwigów.

- w celu zapewnienia szybkiej i skutecznej ewakuacji osób oraz mienia należy dokonać oceny warunków ewakuacji w najbardziej ekstremalnych warunkach (np. pora wieczorna wymagająca sztucznego oświetlenia budynku, maksymalna ilość ludzi).
- ewakuację przeprowadza się dostępnymi wyjściami ewakuacyjnymi rozmieszczonymi zgodnie z **PLANEM OBIEKTU**. Drogi ewakuacyjne są oznakowane zgodnie z PN, znakami ewakuacyjnymi. W razie zablokowania którejkolwiek z dróg ewakuacyjnych, należy skierować ewakuowany strumień ludzki do sąsiednich wyjść.

9.4. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji

Obowiązkiem Dyrektora Szkoły jest sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji co najmniej raz na rok, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez uczniów.

Przed przeprowadzeniem próbnej ewakuacji należy poinformować Komendanta Państwowej Straży Pożarnej w Lwówku Śląskim nie później niż na tydzień przed praktycznym sprawdzeniem organizacji i warunków ewakuacji.

Podczas przeprowadzania praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji należy szczególnie zwrócić uwagę na:

- znajomość zadań pracowników na wypadek ewakuacji;
- szkolenia w zakresie przeprowadzenia ewakuacji;
- utrzymywanie z osobami ewakuowanymi kontaktu, zapewniającego zachowanie spokoju w grupie, przeciwdziałanie objawom paniki;
- umiejętność oceny sytuacji i wyboru najkorzystniejszego sposobu postępowania;
- praktyczne wykonanie zadań związanych z ewakuacją;
- otoczenie opieką ewakuowanych po wyprowadzeniu z obiektu;
- występowanie osób, u których stwierdzono objawy paniki;
- rozszerzenie się paniki na innych;
- stosowanie się do poleceń kierującego akcją;
- znajomość wytycznych z instrukcji na wypadek powstania pożaru i ewakuacji;
- zachowanie spokoju podczas przeprowadzania ewakuacji;
- wybór dróg ewakuacyjnych w stworzonej sytuacji;
- znajomość alternatywnych dróg ewakuacyjnych;

- sposób ogłoszenia alarmu pożarowego w obiekcie,
- przyjęcie przybywających jednostek,
- przekazanie informacji dowódcy jednostek PSP,
- zastosowanie się do poleceń kierującego akcją.

Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, umożliwiające szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające na:

- zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
- zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
- zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzieleni dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;
- zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi.

Podstawą do uznania użytkowanego budynku istniejącego za zagrażający życiu ludzi jest nie zapewnienie przez występujące w nim warunki techniczne możliwości ewakuacji ludzi, w szczególności w wyniku:

- szerokości przejścia, dojścia lub wyjścia ewakuacyjnego albo biegu względnie spocznika klatki schodowej służącej ewakuacji, mniejszej o ponad jedną trzecią od określonej w przepisach techniczno-budowlanych,
- długości przejścia lub dojścia ewakuacyjnego większej o ponad 100% od określonej w przepisach techniczno-budowlanych.

10. SPOSOBY ZAPOZNANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU Z PRZEPISAMI PRZECIWOŻAROWYMI ORAZ Z INSTRUKCJĄ BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

10.1. System szkoleń dla pracowników

Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, zobowiązany jest zapoznać pracowników oraz osoby przebywające na terenie zakładu z przepisami ochrony przeciwpożarowej. Tematyka szkolenia powinna obejmować zagadnienia, z którymi pracownicy mogą się zetknąć w użytkowanym obiekcie. Ze względu na obszerność dziedziny bezpieczeństwa pożarowego należy dostosować zagadnienia omawiane na szkoleniu do warunków panujących w Zespole Szkół im. Świętej Jadwigi Śląskiej we Wleniu:

- program szkolenia powinien być dostosowany do poszczególnych stanowisk.

Zapoznanie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi odbywa się w drodze szkoleń organizowanych jako:

- część składowa szkolenia wstępnego BHP, pracowników nowo przyjętych;
- część składowa instruktażu stanowiskowego;
- szkolenia okresowe.

Szkolenie wstępne: w ramach szkolenia wstępnego BHP - pracowników nowo przyjętych, polega na zapoznaniu ich z występującymi w obiekcie zagrożeniami pożarowymi oraz z obowiązującymi przepisami w zakresie zapobiegania pożarom i zasad ich zwalczaniu. Pracownik nowo przyjęty jest zobowiązany zapoznać się z niniejszą instrukcją oraz znać zasady i warunki ewakuacji, a także miejsca rozmieszczenia podręcznego sprzętu gaśniczego, czy dokumenty i przedmioty, które w razie pożaru powinien ewakuować w pierwszej kolejności. Po odbyciu przeszkolenia pracownik podpisuje oświadczenie, które należy wpiąć do akt osobowych pracownika.

Obowiązkowi w/w szkolenia podlegają wszyscy pracownicy aktualnie pracujący w obiekcie.

Zespół Szkół im. Świętej Jadwigi Śląskiej we Wleniu

Szkolenie okresowe: w ramach szkolenia okresowego należy omówić następujące zagadnienia:

- zagrożenie pożarowe w obiektach, przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów;
- zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom;
- zadania i obowiązki pracowników w wypadku powstania pożaru;
- ewakuacja ludzi i mienia, drogi i środki ewakuacyjne;
- podręczny sprzęt gaśniczy i urządzenia ppoż.

10.2. Zagrożenia pożarowe w obiekcie

Zagrożenie pożarowe w obiekcie: pod pojęciem zagrożenia pożarowego rozumie się występowanie wszystkich czynników, które składają się na możliwość powstania pożaru. Czynniki zagrożenia pożarowego dzieli się na dwie podstawowe grupy:

- przyczyny powstawania pożarów;
- przyczyny rozprzestrzeniania się pożarów.

Należy określić możliwe zagrożenia mające wpływ na powstanie pożaru, wybierając potencjalne źródła oraz przyczyny rozprzestrzeniania się pożaru (opisane w kolejnych podpunktach).

Przyczyny powstawania pożarów: pożary mogą powstać na skutek bardzo wielu przyczyn, jednakże ponad 90 % tych przyczyn uzależnionych jest od woli człowieka. Potencjalnymi uwarunkowaniami umożliwiającymi powstawanie i rozprzestrzenianie się pożarów są :

- występowanie palnych materiałów w szczególności elementów wyposażenia pomieszczeń;
- funkcjonowanie instalacji i urządzeń technicznych zagrożonych wydzielaniem ciepła w warunkach pracy awaryjnej;
- nieprzestrzeganie przez użytkowników pomieszczeń podstawowych zasad bezpieczeństwa pożarowego.

Najczęstszymi przyczynami jest niedbalstwo, lekkomyślność lub nieostrożność ludzi, a te można podzielić na:

- nieostrożność osób dorosłych:

- używanie ognia otwartego, palenie papierosów i wyrzucanie niedopałków w miejscu do tego nie przeznaczonym;
- prowadzenie prac remontowych bez zachowania odpowiednich środków ostrożności;
- wady urządzeń i instalacji energetycznych:
 - używanie urządzeń energetycznych niezgodnie z ich przeznaczeniem;
 - przeciążenie instalacji elektrycznej przez np. przyłączanie odbiorników o zbyt dużej mocy;
 - zły stan instalacji (brak przeglądów i badań);
 - używanie uszkodzonych i wadliwych urządzeń elektrycznych;
- inne przyczyny:
 - podpalenia;
 - wyładowania atmosferyczne;
 - wady aparatów, zbiorników i innych urządzeń.

Przyczyny rozprzestrzeniania się pożarów: nawet niewielki pożar może w każdej chwili przeistoczyć się w groźny żywioł, spowodowany następującymi przyczynami:

- oddziaływaniem promieniotwórczym, przewodzącym lub za pomocą konwekcji na zgromadzone materiały palne;
- zapaleniem się palnych elementów wyposażenia;
- zatarasowaniem lub złym stanem dróg dojazdowych i dostępem do obiektów;
- brakiem podręcznego sprzętu gaśniczego;
- brakiem lub złym zabezpieczeniem punktów czerpania wody dla potrzeb gaśniczych (pożarowych);
- nagromadzenie materiałów palnych w miejscu powstania pożaru;
- niekorzystne warunki budowlane, sprzyjające rozprzestrzenieniu się pożaru (np. palne ściany, stropy, okładziny ścienne lub sufitowe itp.);
- brak umiejętności u pracowników opanowania pożaru w zarodku poprzez właściwe użycie i zastosowanie podręcznego sprzętu i środków gaśniczych znajdujących się w pobliżu;
- nie stwierdzenie (nie zauważenie) pożaru w początkowym stadium jego powstawania;
- opóźnione zaalarmowanie Państwowej Straży Pożarnej;
- utrudniony dostęp do miejsca powstania pożaru;
- brak dojazdu dla jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Potencjalne źródła powstania pożaru:

- przeciążenia instalacji elektrycznej poprzez włączenie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego;
- pozostawienia bez dozoru włączonych odbiorników energii elektrycznej (grzałki, czajniki elektryczne, termowentylatory itp.);
- niewłaściwej eksploatacji urządzeń grzewczych;
- brak, nieterminowa lub niewłaściwa konserwacja urządzeń, instalacji wentylacyjnych, elektroenergetycznych lub odgromowych;
- stosowania niewłaściwych urządzeń zabezpieczających instalację elektryczną;
- stosowania prowizorycznych instalacji i urządzeń elektrycznych;
- niezachowania wymaganych odległości urządzeń grzewczych i żarowych punktów świetlnych od materiałów palnych;
- niewłaściwego magazynowania materiałów łatwopalnych (niewłaściwie zlokalizowane, pozbawione odpowiedniej wentylacji);
- niewłaściwego użytkowania i posługiwania się materiałami łatwopalnymi (np. odczynniki, lakiery, farby, rozpuszczalniki i inne substancje zawierające ciecze o temp. zapłonu poniżej 55°C);
- palenia tytoniu i używania otwartego ognia w miejscach nie wyznaczonych lub zabronionych;
- zaprószenia ognia spowodowanego pozostawieniem żarzących się papierosów w sąsiedztwie materiałów palnych;
- nieprzestrzegania obowiązujących przepisów przeciwpożarowych;
- prowadzenia prac remontowo-budowlanych polegających na spawaniu, cięciu, rozgrzewaniu substancji, malowaniu i klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo;
- celowego podpalenia.

10.3. Czynności zabronione i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej

W Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, wyszczególniono czynności zabronione i obowiązki z zakresie ochrony przeciwpożarowej. Został temu poświęcony 2 rozdział rozporządzenia.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów:

§ 4. 1.[2] W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie następujących czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

1) używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów występujących:

a) w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu, spełniających wymagania określone w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem (Dz. U. Nr 263, poz. 2203),

b) w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo;

2) użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikających z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia;

3) garażowanie pojazdów silnikowych w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu, jeżeli nie opróżniono zbiornika paliwa pojazdu i nie odłączono na stałe zasilania akumulatorowego pojazdu;

4) rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze;

5) rozpalanie ognia, wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów;

6) składowanie poza budynkami w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki sąsiedniej materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu;

- 7) użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;
- 8) przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - a) urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100°C),
 - b) linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;
- 9) stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
- 10) instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, takich jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
- 11) składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych;
- 12) składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach;
- 13) przechowywanie pełnych, niepełnych i opróżnionych butli przeznaczonych do gazów palnych na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz w piwnicach;
- 14) zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji;
- 15) blokowanie drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamknięcie w przypadku powstania pożaru;
- 16) lokalizowanie elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych;

- 17) wykorzystywanie drogi ewakuacyjnej z sali widowiskowej lub innej o podobnym przeznaczeniu, w której następuje jednoczesna wymiana publiczności lub użytkowników, jako miejsca oczekiwania na wejście do tej sali;
- 18) uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
- a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - b) przeciwwybuchowych urządzeń odciążających,
 - c) źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - d) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
 - e) wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
 - f) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej,
 - g) krat zewnętrznych i okiennic, które zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi powinny otwierać się od wewnątrz mieszkania lub pomieszczenia;
- 19) napełnianie gazem płynnym butli na stacjach paliw, stacjach gazu płynnego i w innych obiektach nieprzeznaczonych do tego celu;
- 20) dystrybucja i przeładunek ropy naftowej i produktów naftowych w obiektach i na terenach nieprzeznaczonych do tego celu.

Podczas eksploatacji instalacji i urządzeń elektrycznych na terenie obiektu zabrania się m.in.:

- wykonywania prowizorycznej instalacji elektrycznej oraz korzystania z uszkodzonych gniazdek, wtyczek, wyłączników itp.;
- włączania do sieci zbyt wielu urządzeń elektrycznych, co może spowodować jej przeciążenie;
- pozostawienia bez dozoru włączonych do sieci odbiorników dużej mocy np. urządzeń grzewczych;
- ustawiania grzejnych urządzeń elektrycznych na przedmiotach i podłożu palny;
- stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 5 cm od żarówki.

Jednym ze sposobów usuwania zagrożeń jest prowadzenie wewnętrznych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej jak również prowadzenie i bieżące aktualizowanie dokumentacji ppoż. m.in.:

- protokoły kontroli i zarządzenia pokontrolne (decyzje) wydane przez Państwową Straż Pożarną;
- dokumentacja kontroli wewnętrznych stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego;
- protokoły badań i sprawdzeń urządzeń przeciwpożarowych;
- protokoły pomiarów rezystancji izolacji przewodów roboczych (elektrycznych);
- protokoły pomiarów rezystancji urządzeń piorunochronnych;
- dokumentacja szkoleń pracowników w zakresie bhp i ppoż.;
- sprawdzenie zgodności oznakowania z odpowiednimi przepisami wszystkich urządzeń przeciwpożarowych i odpowiednich elementów budynku służących zapewnieniu odpowiedniej ochrony ppoż.

Obowiązki pracowników i użytkowników obiektu

- znać i przestrzegać przepisy ppoż.;
- uczestniczyć w szkoleniach ppoż. i poddawać się sprawdzianom wiedzy;
- realizować polecenia przełożonych mających na celu poprawę stanu bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie;
- utrzymywać należyty porządek na swoim stanowisku pracy i w jego otoczeniu;
- prawidłowo użytkować instalacje i urządzenia elektroenergetyczne, użytkować urządzenia grzejne nie mające związku z wykonywaną pracą oraz nie umieszczać na punktach świetlnych osłon i dekoracji z materiałów palnych;
- nabywać umiejętności posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym;
- przestrzegać warunki bezpieczeństwa podane w niniejszej instrukcji;
- znać zasad postępowania na wypadek pożaru;
- zgłaszać przełożonym lub upoważnionemu pracownikowi prowadzącemu sprawę ppoż. zauważone zagrożenia i nieprawidłowości w zabezpieczeniu ppoż.;
- przestrzegać zakazu wykonywania czynności zabronionych określonych w § 4 ROZPORZĄDZENIA MINISTRA SPRAW WNETRZNYCH I ADMINISTRACJI z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719).

Ustawa o ochronie przeciwpożarowej nakłada na właściciela, zarządcę lub użytkownika budynku określone obowiązki w zakresie ochrony ppoż. a wśród nich m.in.

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych;
- wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach;
- zapewnić konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie;
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji;
- przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej;
- zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi;
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

10.4. Sposoby oznakowania dróg, kierunków i wyjść ewakuacyjnych

System oświetlenia i oznakowania dróg ewakuacyjnych polega na odpowiednim dobraniu sposobu oświetlenia drogi ewakuacyjnej z odpowiednim rozmieszczeniem znaków ewakuacyjnych. Rozróżnia się:

- wysoko umieszczone oświetlenie podstawowe;
- wysoko umieszczone oświetlenie ewakuacyjne;
- nisko umieszczone oświetlenie ewakuacyjne;
- wysoko umieszczone znaki ewakuacyjne;
- nisko umieszczone znaki ewakuacyjne.

W zależności od obiektu w jakim przebiega droga ewakuacyjna, stopnia niebezpieczeństwa, liczby potencjalnych osób przebywających w danym obiekcie, rodzaju obiektu i innych warunków środowiskowych system oświetlenia i oznakowania dróg ewakuacyjnych powinien być dobrany indywidualnie.

Podstawowy system oświetlenia o oznakowania dróg ewakuacyjnych powinien składać się z wysoko umieszczonego oświetlenia ewakuacyjnego oraz wysoko umieszczonych znaków ewakuacyjnych. System ten może być uzupełniony nisko umieszczonymi znakami ewakuacyjnymi, na przykład w przypadku możliwości dużego zadymienia. Jeżeli zastosowanie

wysoko umieszczonego oświetlenia ewakuacyjnego i wysoko umieszczonych znaków ewakuacyjnych nie jest możliwe, system ten może składać się tylko z nisko umieszczonego oświetlenia ewakuacyjnego i nisko umieszczonych znaków ewakuacyjnych. W przypadku braku oświetlenia ewakuacyjnego (występuje tylko oświetlenie podstawowe), należy stosować dodatkowe oznakowanie dróg ewakuacyjnych.

Wymagania dotyczące oświetlenia i znaków ewakuacyjnych

Wysoko umieszczone oświetlenie podstawowe i/lub ewakuacyjne powinno być usytuowane powyżej 200 cm od podłogi. Pozostałe wymagania dotyczące oświetlenia – wg PN-E-02033:1984 (PN-84/E-02033). Wysoko umieszczone znaki ewakuacyjne powinny być zgodne z PN-EN ISO 7010:2012 Symbole graficzne Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa pod względem barwy, wielkości i grafiki. Wysokość umieszczenia znaków: na ścianach – od 150 cm do 200 cm od podłogi, zawieszane – powyżej 200 cm od podłogi.

Nisko umieszczone oświetlenie ewakuacyjne powinno być osiągnięte poprzez:

- punktowe źródła światła – źródło światła emitujące światło o powierzchni punktowej rozstawione w łańcuszku w odległościach max 20 cm lub przez płaskie oprawy oświetlenia miejscowego o wymiarach od 7,5 cm do 10 cm x 15 cm do 20 cm ustawione w łańcuszku w odległościach max 35 cm;
- liniowe źródło światła w postaci pasa o szerokości od 2 cm do 5 cm o wysokich wartościach natężenia oświetlenia lub w postaci pasa o szerokości od 15 cm do 20 cm o niskich wartościach natężenia oświetlenia.

Nisko umieszczone oświetlenie ewakuacyjne wytyczające drogę ewakuacji powinno być usytuowane nie wyżej niż 40 cm od podłogi. Pozostałe wymagania dotyczące oświetlenia – wg PN-E-02033:1984 (PN-84/E-02033).

Nisko umieszczone znaki ewakuacyjne powinny być zgodnie z PN-EN ISO 7010:2012 Symbole graficzne Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa, pod względem barwy, wielkości i grafiki i powinny być usytuowane – nie wyżej niż 40 cm od podłogi.

Oznakowanie dróg ewakuacyjnych

Niezbędne informacje do ewakuacji można udzielić poprzez:

- umieszczanie w miejscach widocznych wykazu telefonów alarmowych oraz instrukcji postępowania na wypadek pożaru;
- oznakowanie znakami bezpieczeństwa zgodnie z PN-EN ISO 7010:2012 Symbole graficzne Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji;

- oznakowanie miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych;
- oznakowanie przeciwpożarowych wyłączników prądu oraz głównych zaworów gazu;
- oznakowanie pomieszczeń, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo.

Podstawową zasadą rozmieszczenia znaków ewakuacyjnych na drodze ewakuacyjnej jest to, że z każdego miejsca na drodze ewakuacyjnej, w którym może pojawić się wątpliwość co do kierunku ewakuacji, powinien być widoczny znak ewakuacyjny. Przy rozmieszczeniu znaków ewakuacyjnych należy zwrócić uwagę na ich rozmieszczenie w stosunku do źródeł światła. Należy dążyć do umieszczania znaków ewakuacyjnych możliwie blisko źródeł światła w celu zapewnienia ich dostatecznej luminacji. Wymiary znaków ewakuacyjnych są uzależnione od odległości z jakiej powinien ten znak być dostrzegany przez ewakuujących się ludzi.

Rodzaje oznakowania ewakuacyjnego

W zależności od pomieszczeń i oświetlenia drogi ewakuacyjnej można oznaczać:

- znakami ewakuacyjnymi fotoluminescencyjnymi;
- znakami ewakuacyjnymi podświetlanymi;
- znakami ewakuacyjnymi fotoluminescencyjnymi i znakami ewakuacyjnymi podświetlanymi.

Znaki ewakuacyjne wykonane na materiale fotoluminescencyjnym powinny być stosowane tam, gdzie funkcjonuje oświetlenie dzienne i/lub elektryczne podstawowe, oświetlające te znaki w czasie wystarczającym do dostarczenia materiałom fotoluminescencyjnym niezbędnej energii.

Znaki ewakuacyjne podświetlane powinny być stosowane tam, gdzie pomieszczenia lub drogi ewakuacyjne nie są oświetlone światłem dziennym lub sztucznym przez długie okresy i materiały fotoluminescencyjne nie mogą się naładować, a mianowicie:

- w teatrach, kinach, gdzie drogi ewakuacyjne nie mogą być okresowo oświetlone podczas przedstawień;
- tam gdzie drogi ewakuacyjne nie mogą być okresowo oświetlone z powodu braku instalacji elektrycznej;
- tam, gdzie drogi ewakuacyjne lub ich części nie są oświetlone przez długie okresy.

Znaki ewakuacyjne fotoluminescencyjne można stosować na przemian ze znakami ewakuacyjnymi podświetlanymi, na przykład w teatrach i kinach, gdzie drogi ewakuacyjne nie mogą być okresowo oświetlone podczas przedstawień, można zastosować na sali

widowiskowej znaki ewakuacyjne podświetlane a na korytarzach i schodach mogą być znaki ewakuacyjne fotoluminescencyjne.

Lokalizacja znaków ewakuacyjnych na drodze ewakuacyjnej

należy stosować do oznakowania drzwi, przegradzających drogę ewakuacji, takich jak:

- wyjścia ewakuacyjne z pomieszczeń, w których są wymagane co najmniej dwa takie wyjścia;
- wyjścia prowadzące z budynku, innego obiektu budowlanego – na zewnątrz;
- wyjścia prowadzące do innej strefy pożarowej, w tym na obudowaną i zamkniętą drzwiami klatkę schodową w budynku o wysokości ponad 25 m. (wysokim lub wysokościowym);
- wyjścia prowadzącego przez przedsionek i dotyczy drzwi wyjściowych z przedsionka.

Oznakowanie dróg, kierunków i wyjść ewakuacyjnych w budynkach zostało wykonane zgodnie z normą PN EN ISO 7010:2012 Symbole graficzne -- Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa – Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa jak i PN - N 01256 (nowa i stara norma).

10.4. Obowiązki pracowników w zakresie ewakuacji

Pracownicy mają obowiązek posiadać dokładne i aktualne dane i informacje na temat:

- rozkładu pomieszczeń w budynkach, drogach i kierunkach ewakuacji oraz możliwości wyjścia z obiektu;
- miejsc przebywania ludzi w pomieszczeniach budynku;
- sposobu zachowania się w przypadku sytuacji zagrożenia pożarem;
- sposobu alarmowania na wypadek zagrożenia;
- rozmieszczenia i obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego.

W zakresie prowadzenia akcji ewakuacji do obowiązków pracowników należy w szczególności:

- podporządkowanie się poleceniom kierujących akcją ewakuacyjną;
- pamiętanie, że szybkość i sprawność przeprowadzania ewakuacji decyduje o jej powodzeniu;
- zachowanie spokoju i nie dopuszczenie do powstania paniki;
- alarmowanie osób i instytucji zgodnie z wykazem telefonów alarmowych;
- pomaganie ratownikom w prowadzeniu ewakuacji.

10.5. Zasady posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym

Równocześnie z alarmowaniem należy przystąpić do akcji gaśniczej za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego będącego na wyposażeniu obiektu - gaśnic i hydrantów wewnętrznych. Podręczny sprzęt wykorzystywany jest do gaszenia pożarów w zarodku. Należy wykorzystywać do gaszenia pożarów następujące wskazania. Symbolami literowymi oznakowane są gaśnice odpowiednio do gaszenia pożarów danej grupy. Podręczny sprzęt gaśniczy należy tak dobierać, aby można nim ugasić pożar. Przy gaszeniu należy pamiętać o następujących zasadach:

- kierować strumień środka gaśniczego na palące się przedmioty lub obiektu od strony zewnętrznej (skrajnej) w kierunku do środka;
- przy gaszeniu przedmiotów ustawionych pionowo należy gasić od góry w dół;
- należy używać środków gaśniczych przeznaczonych do gaszenia danej grupy pożarów.

Do podręcznego sprzętu gaśniczego zaliczamy hydranty wewnętrzne, gaśnice i koce gaśnicze. Gaśnice są to przenośne urządzenia o masie brutto do 20 kg i masie środka gaśniczego do 12 kg, którego użycie następuje pod wpływem uruchamianego ręcznie wyzwolenia ciśnienia gazu. Efekt akcji gaśniczej, a także bezpieczeństwo jej prowadzenia zależy od wielu czynników, między innymi od wyboru odpowiedniego środka gaśniczego. Dokonanie prawidłowego wyboru zależne jest od rozpoznania rodzaju pożaru oraz pewnego minimum wiedzy o środkach gaśniczych i ich działaniu.

Charakterystyka wybranego podręcznego sprzętu gaśniczego

NAZWA SPRZĘTU	ZDJĘCIE	PIKTOGRAM
HYDRANT WEWNĘTRZNY 25		
Hydrant wewnętrzny stanowi zawór zainstalowany na sieci wodociągowej obudowany szafką i wyposażony w wąż pożarniczy i prądownicę. Średnice hydrantów wewnętrznych 25, 33 lub 52 mm. Hydranty wewnętrzne stosuje się do lokalizacji pożarów w zarodku wszędzie tam gdzie jako środek gaśniczy stosuje się wodę. Sposób użycia hydrantu jest następujący: - otworzyć drzwiczki szafki sprawdzić czy podłączony jest wąż i prądownica; - odkręcić zawór; - rozwinąć odcinek węża w całości unikając zagięć i załamania; - skierować strumień wody na miejsce pożaru. Wodą nie gasimy urządzeń pod napięciem elektrycznym oraz w ich obrębie jak również innych substancji, które z wodą tworzą gazy palne np. karbid.		
HYDRANT WEWNĘTRZNY 52		

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

NAZWA SPRZĘTU	ZDJĘCIE	PIKTOGRAM
GAŚNICA PROSZKOWA		
Gaśnica proszkowa stanowi cylindryczny zbiornik zaopatrzony w dźwignię uruchamiającą zawór lub zbijak z gazem napędowym. Środek gaśniczy (proszek) wyrzucany jest przez dyszę lub wężyk zakończony prądownicą przy pomocy gazu obojętnego (azot lub dwutlenek węgla). Po dostarczeniu gaśnicy w miejsce pożaru zrywamy plombę i zawleczkę blokującą, uruchamiamy dźwignię lub zbijak i kierujemy strumień proszku lekko nad ognisko pożaru. Działanie gaśnicy można w każdej chwili przerwać przez zwolnienie dźwigni uruchamiającej lub dźwigni prądownicy. Ze względu na swoją budowę syfonową gaśnica prawidłowo pracuje tylko w pozycji pionowej.		
GAŚNICA ŚNIEGOWA		
Gaśnica śniegowa znajduje szczególne zastosowanie w przemyśle oraz w laboratoriach chemicznych, składach aptecznych, halach przemysłowych, wytwórniach i magazynach cieczy i gazów palnych, stacjach paliwowych, lakierniach. Przeznaczona jest do gaszenia cieczy i gazów palnych oraz instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem do 1000 V.		

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

NAZWA SPRZĘTU	ZDJĘCIE	PIKTOGRAM
URZĄDZENIE GAŚNICZE		
Urządzenie gaśnicze sprzętu elektronicznego znajduje szczególne zastosowanie do zabezpieczenia przeciwpożarowego układów, urządzeń i podzespołów elektronicznych np. komputery, sprzęt RTV, rozdzielnie i szafy sterownicze. Urządzenie to z powodzeniem można stosować w miejscach, gdzie znajdują się urządzenia i aparatura precyzyjne, ponieważ dwutlenek węgla nie powoduje zatarcia ich części ruchomych. Przeznaczone jest do gaszenia cieczy palnych oraz instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem do 1000 V.		
KOC GAŚNICZY		
Koc gaśniczy wykonany z tkaniny całkowicie niepalnej (włókna szklanego) o powierzchni około 2 m². Przechowuje się go w specjalnym futerale. Służy do tłumienia pożaru w zarodku przez odcięcie dopływu powietrza do palącego się przedmiotu. Sposób użycia: – wyjąć koc z futerału, rozłożyć i szczelnie przykryć palący się przedmiot, – w przypadku gaszenia ludzi należy osobę przewrócić i przykryć ją szczelnie kocem, Koc gaśniczy można wykorzystywać do przenoszenia ewakuowanego mienia.		

11.PLAN OBIEKTU WRAZ Z TERENEM PRZYLEGŁYM

Zgodnie z rozporządzeniem z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719), do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dołącza się **PLAN OBIEKTU**) wraz z terenem przyległym.

12.SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

1. Oświadczenie pracownika	71
2. Program szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej	72
3. Instrukcja postępowania w przypadku powstania zagrożenia	73
4. Instrukcja postępowania w przypadku powstania pożaru	74
5. Instrukcja alarmowania służb ratowniczych	75
6. Protokół zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo	76
7. Zezwolenie na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo	77
8. Książka kontroli prac niebezpiecznych pożarowo	78
9. Wyciąg z Kodeksu Karnego	79
10. Wyciąg z Kodeksu Wykroczeń	80
11. Wykaz znaków ewakuacyjnych	82
12. Wykaz znaków ochrony przeciwpożarowej	86
13. Plan obiektu	88
14. Schemat ewakuacji – piwnica	89
15. Schemat ewakuacji – parter	90
16. Schemat ewakuacji – I piętro	91
17. Schemat ewakuacji – II piętro	92

.....
Imię i nazwisko

Wleń, dnia.....

.....
Stanowisko

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany/a, oświadczam, że w dniu zostałem/am zapoznany/a z obowiązkami i zadaniami w zakresie zapobiegania pożarom i postępowania na wypadek pożaru oraz innego miejscowego zagrożenia, opisanymi w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla obiektu Zespołu Szkół im. Świętej Jadwigi Śląskiej we Wleń, ul. Dworcowa 10.

W związku z powyższym zobowiązuję się do przestrzegania zaleceń i ustaleń wynikających z jej treści.

.....
(podpis pracownika)

**PROGRAM SZKOLENIA INFORMACYJNEGO
Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ**

Lp.	Temat szkolenia	Ilość godzin
1.	Zagrożenie pożarowe w obiekcie, przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów	1 godz.
2.	Zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom	0,5 godz.
3.	Zadania i obowiązki pracowników w wypadku powstania pożaru	0,5 godz.
4.	Ewakuacja ludzi, sposoby i środki ewakuacji	1 godz.
5.	Podręczny sprzęt gaśniczy, umiejętność praktycznego użycia podręcznego sprzętu gaśniczego	1 godz.

ZATWIERDZAM

.....

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWSTANIA ZAGROŻENIA

I ALARMOWANIE

Każdy, kto zauważył zagrożenie, albo uzyskał informację o występującym zagrożeniu zobowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast:

- zaalarmować współpracowników oraz osoby znajdujące się w strefie zagrożenia;
- zaalarmować odpowiednie służby:

997 POLICJA 998 PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA 999 POGOTOWIE RATUNKOWE

II AKCJA RATOWNICZA

Równocześnie z alarmowaniem należy, w miarę możliwości przystąpić do działań, które mogą zlikwidować zagrożenie bądź zminimalizować jego negatywne skutki.

Do czasu przybycia jednostek wyznaczonych do usunięcia występującego zagrożenia należy pamiętać, że:

- w pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie ludzkie;
- należy przeciwdziałać panice wśród osób przebywających w obiekcie, wzywając do zachowania spokoju i informując o drogach ewakuacji oraz roztaczać opiekę nad potrzebującymi pomocy;
- wchodząc do pomieszczeń i stref zadymionych przyjmować pozycję pochyloną (jak najniżej podłogi) oraz zabezpieczyć drogi oddechowe prostymi środkami (np. wilgotną chusteczką);
- należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń i stref objętych zagrożeniem;

III EWAKUACJA

W przypadku ogłoszenia alarmu i zarządzenia ewakuacji, każda osoba korzystająca z obiektu powinna:

- zachować spokój, nie wywoływać paniki;
- podporządkować się poleceniom kierującego akcją ratowniczą lub personelu obsługującego akcję;
- opuścić obiekt drogami i wyjściami ewakuacyjnymi wskazanymi przez personel lub zgodnie z oznakowanymi szlakami komunikacyjnymi;
- udzielić pomocy potrzebującym osobom.

Wszyscy pracownicy oraz osoby korzystające z obiektu, z chwilą przybycia jednostki ratowniczo- gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej, zobowiązani są do podporządkowania się dowódcy tej jednostki.

INSTRUKCJA

POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU

I ALARMOWANIE

Podjmij czynności zgodnie z instrukcją alarmowania

- zawiadom osoby znajdujące się
- w strefie zagrożenia
- powiadom straż pożarną lub policję

RATOWNICTWO LUDZI

Przystąp do natychmiastowego ratowania ludzi, których życiu lub zdrowiu grozi niebezpieczeństwo. Osobom, które mogą poruszać się samodzielnie, należy wskazać bezpieczną drogę przez nie zadymione klatki schodowe lub zapasowe wyjścia. Osoby, które nie mogą poruszać się o własnych siłach, muszą być wynoszone i należy im udzielić niezbędnej pomocy. Jeżeli sytuacja na to pozwala, należy jednocześnie prowadzić akcję gaśniczą.

POSTĘPOWANIE PRZY LIKWIDACJI POŻARU

Podjąć z innymi pracownikami obecnymi w budynku lub w pobliżu pożaru, czynności w celu opanowania pożaru w zarodku oraz podporządkować się zarządzeniom osoby kierującej wstępnie akcją gaśniczą. Podczas gaszenia pożaru należy zachować spokój, nie wywoływać paniki i nie otwierać zbędnych drzwi i okien w palącym się pomieszczeniu, gdyż dopływ powietrza sprzyja rozszerzaniu się pożaru.

Przystępując do gaszenia pożaru, należy pamiętać:

- kierujący akcją gaśniczą wyznacza osobę, której zadaniem jest udzielenie pierwszej przybyłej jednostce straży pożarnej informacji na temat:
- najkorzystniejszego dojazdu do miejsca zdarzenia,
- źródeł pożaru,
- punktów czerpania wody do celów gaśniczych,
- miejsc o szczególnym zagrożeniu pożarowym,
- po przybyciu jednostek straży pożarnej dotychczasowy kierownik akcji gaśniczej zobowiązany jest podporządkować się przybyłemu dowódcy straży i poinformować go o sytuacji pożarowej i podjętych decyzjach.

**WSZYSTKICH PRACOWNIKÓW OBOWIĄZUJE PODPORZĄDKOWANIE SIĘ
DOWÓDCY STRAŻY POŻARNEJ**

INSTRUKCJA
ALARMOWANIA SŁUŻB RATOWNICZYCH

KTO ZAUWAŻYŁ POŻAR, KLĘSKĘ ŻYWIŁOWĄ, LUB INNE MIEJSCOWE ZAGROŻENIE, OBOWIĄZANY JEST NIEZWŁOCZNIE ZAWIADOMIĆ OSOBY ZNAJDUJĄCE SIĘ W STREFIE ZAGROŻENIA ORAZ JEDNOSTKĘ OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ, BĄDŹ POLICJĘ

ALARMUJĄC TELEFONICZNIE SŁUŻBY RATOWNICZE PODAJ:

1. Numer telefonu, z którego dzwonisz.
2. Rodzaj zdarzenia i adres.
3. Krótki opis zdarzenia oraz informację czy jest zagrożone życie i zdrowie ludzkie.
4. Czy istnieje bezpośrednie zagrożenie innych obiektów.
5. Swoje nazwisko i imię.
6. Nie rozłączaj się jako pierwszy.

POGOTOWIE RATUNKOWE	999
STRAŻ POŻARNA	998
POLICJA	997
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	991
POGOTOWIE GAZOWE	992
NUMER ALARMOWY	112

PROTOKÓŁ NR...../.....r.

ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

1. Nazwa i określenie budynku – pomieszczenia i otoczenia, w którym przewiduje się wykonywanie prac.....
.....
2. Rodzaj zagrożenia pożarowego, zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac.....
.....
3. Rodzaj elementów budowlanych występujących w danym pomieszczeniu lub otoczeniu przewidywanych prac.....
.....
4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia, otoczenia na okres wykonywania prac.....
5. Ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego niezbędna do zabezpieczenia prac.....
.....
6. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników, właściciela lub zarządcy obiektu w razie pożaru.....
7. Osoba/y odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia prac w toku ich realizacji.....
8. Podpisy członków komisji: (imię i nazwisko oraz zajmowane stanowisko)
1.....
2.....
3.....
4.....

ZEZWOLENIE...../.....r.

NA PROWADZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

1. Miejsce prac.....
2. Rodzaj prac.....
3. Czas prac: dnia...../...../..... r. od godz. : do godz. :
4. Zagrożenie pożarowe – wybuchem w miejscu prowadzenia prac.....
.....
5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru – wybuchu
.....
6. Środki zabezpieczenia:
 - a. przeciwpożarowe.....
 - b. bhp.....
 - c. inne.....
7. Sposób wykonywania prac.....
8. Odpowiedzialni za zabezpieczenie prac

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis potwierdzający wykonanie
1.		
2.		
3.		

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac (zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 8.).....
10. Prace zakończono dnia .../.../..... r. o godz. : (podpis wykonawcy).....
11. Miejsce prowadzonych prac i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar – wybuch. Stwierdzam odebranie prac:
 - 1.....
 - 2.....

12. Osoba odpowiedzialna za kontrolę miejsca prac niebezpiecznych pożarowo

Lp.	Imię i nazwisko	Godzina po zakończeniu prac	Podpis
		1 godzina	
		2 godziny	
		4 godziny	

KSIĄŻKA KONTROLI PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

Lp.	Nazwa pomieszczenia, w którym wykonano prace niebezpieczne pożarowo	Data i godzina rozpoczęcia prac niebezpiecznych pożarowo oraz z czyjego polecenia	Imiona i nazwiska pracowników wyznaczonych do wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo	Godzina przeprowadzenia kontroli toku prac niebezpiecznych pożarowo oraz imię i nazwisko osoby kontrolującej	Uwagi i polecenia wydane pracownikom w trakcie kontroli toku prac	Data i godzina zakończenia prac niebezpiecznych pożarowo	Data i godzina przeprowadzenia kontroli po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo	Imiona i nazwiska osób przeprowadzających kontrolę	Podpisy osób kontrolujących
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

WYCIĄG Z KODEKSU KARNEGO

Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu

Art. 163. § 1. Kto spowoduje zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać:

- 1) pożaru,
 - 2) zawalenia się budowli, zalewu albo obsunięcia się ziemi, skał lub śniegu,
 - 3) eksplozji materiałów wybuchowych lub łatwopalnych albo innego gwałtownego wyzwolenia energii, rozprzestrzeniania się substancji trujących, duszących lub parzących,
 - 4) gwałtownego wyzwolenia energii jądrowej lub wyzwolenia promieniowania jonizującego,
- podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 4. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 2 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 164. § 1. Kto spowoduje bezpośrednio niebezpieczeństwo zdarzenia określonego w art. 163 § 1, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

WYCIĄG Z KODEKSU WYKROCZEŃ

Art. 82. § 1. Kto dokonuje czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, polegających na:

- 1) niedozwolonym używaniu otwartego ognia, paleniu tytoniu i stosowaniu innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów palnych,
- 2) wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym bez ich wymaganego zabezpieczenia,
- 3) używaniu instalacji, urządzeń i narzędzi niepoddanych wymaganej kontroli lub niesprawnych technicznie albo użytkowaniu ich w sposób niezgodny z przeznaczeniem lub warunkami określonymi przez producenta, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania ognia,
- 4) napełnianiu gazem płynnym butli na stacjach paliw, stacjach gazu płynnego i w innych obiektach nieprzeznaczonych do tego celu,
- 5) nieprzestrzeganiu zasad bezpieczeństwa przy używaniu lub przechowywaniu materiałów niebezpiecznych pożarowo, w tym gazu płynnego w butlach,
- 6) garażowaniu pojazdu silnikowego w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu z nieopóźnionym zbiornikiem paliwa i nieodłączonym na stałe zasilaniem akumulatorowym,
- 7) składowaniu materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczaniu przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości,
- 8) składowaniu materiałów palnych na nieużytkowych poddaszach lub na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach,
- 9) składowaniu materiałów palnych pod ścianami obiektu bądź przy granicy działki, w sposób naruszający zasady bezpieczeństwa pożarowego,
- 10) uniemożliwianiu lub ograniczaniu dostępu do urządzeń przeciwpożarowych, gaśnic, urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego, kurków głównej instalacji gazowej, a także wyjść ewakuacyjnych oraz okien dla ekip ratowniczych,
- 11) uniemożliwianiu lub ograniczaniu dostępu do źródeł wody do celów przeciwpożarowych, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 2. Kto, będąc obowiązany na podstawie przepisów o ochronie przeciwpożarowej do zapewnienia warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu lub terenu, nie dopełnia obowiązków polegających na:

- 1) zapewnieniu osobom przebywającym w obiekcie lub na terenie odpowiednich warunków ewakuacji,

- 2) wyposażeniu obiektu lub terenu w urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- 3) utrzymywaniu urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej,
- 4) umieszczeniu w widocznych miejscach instrukcji postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych oraz wymaganych informacji,
- 5) oznakowaniu obiektu odpowiednimi znakami bezpieczeństwa,
- 6) utrzymywaniu dróg pożarowych w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej,
- 7) zapewnieniu usuwania zanieczyszczeń z przewodów dymowych i spalinowych,
- 8) zachowaniu pasa ochronnego o szerokości minimum 2 m i nawierzchni z materiałów niepalnych lub gruntowej oczyszczonej, wokół placów składowych, składowisk przy obiektach oraz przy obiektach tymczasowych o konstrukcji palnej,
- 9) przestrzeganiu zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego podczas zbioru, transportu lub składowania palnych płodów rolnych,
- 10) zapobieganiu powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów w lesie poprzez wykonywanie wymaganych zabiegów ochronnych, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

Art. 82a. § 1. Kto w razie powstania pożaru nie dopełnia obowiązku określonego w przepisach o ochronie przeciwpożarowej oraz Państwowej Straży Pożarnej w postaci:

- 1) niezwłocznego zawiadomienia osób znajdujących się w strefie zagrożenia oraz: centrum powiadamiania ratunkowego lub jednostki ochrony przeciwpożarowej albo Policji bądź wójta albo sołtysa,
- 2) podporządkowania się zarządzeniu kierującego działaniem ratowniczym,
- 3) udzielenia niezbędnej pomocy kierującemu działaniem ratowniczym, na jego żądanie, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto utrudnia prowadzenie działań ratowniczych, a w szczególności utrudnia dojazd do obiektów zagrożonych jednostkom ochrony przeciwpożarowej, prowadzącym działania ratownicze.

WYKAZ ZNAKÓW EWAKUACYJNYCH

	Numer referencyjny: E001 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (lewostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką (E005, E006)
	Numer referencyjny: E002 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (prawostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką (E005, E006)
	Numer referencyjny: E005 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Strzałka kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do pionu. <u>Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający.</u> Przykłady stosowania znaku:
	Numer referencyjny: E006 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Strzałka o nachyleniu 45st. kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do 45st. <u>Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający.</u> Przykłady stosowania znaku:
	Numer referencyjny: E007 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji Funkcja: Oznaczenie bezpiecznego punktu zbiórki do ewakuacji

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

	Numer referencyjny: E024 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji dla inwalidów Funkcja: Wskazuje lokalizację tymczasowej strefy bezpieczeństwa (kryjówki) dla oczekujących pomocy, którzy nie mogą korzystać ze schodów w przypadku ewakuacji
	Numer referencyjny: E016 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Okno ewakuacyjne z drabiną ewakuacyjną Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne z zamontowaną drabiną
	Numer referencyjny: E017 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Okno ewakuacyjne Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne, dzięki któremu służby ratunkowe mogą ratować ludzi za pomocą drabiny
	Numer referencyjny: E008 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Słuc aby uzyskać dostęp Funkcja: Oznaczenie pokrywy, którą należy słuc w celu uzyskania dostępu do klucza otwierającego wyjście ewakuacyjne
	Numer referencyjny: E018 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przekręcić aby otworzyć Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły
	Numer referencyjny: E019 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przekręcić aby otworzyć Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły
	Numer referencyjny: E022 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pchać aby otworzyć drzwi (lewe) Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na lewo
	Numer referencyjny: E023 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pchać aby otworzyć drzwi (prawe) Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na prawo

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

	Numer referencyjny: E033 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przesuń drzwi w prawo aby otworzyć Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne
	Numer referencyjny: E034 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przesuń drzwi w lewo aby otworzyć Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne
	Numer referencyjny: E057 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z lewej strony Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z lewej strony
	Numer referencyjny: E058 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z prawej strony Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z prawej strony
	Numer referencyjny: E059 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Drabina ewakuacyjna Funkcja: Wskazuje lokalizację trwale umocowanej drabiny ewakuacyjnej
	Numer referencyjny: E003 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pierwsza pomoc medyczna Funkcja: Oznaczenie lokalizacji sprzętu lub zaplecza pierwszej pomocy Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.
	Numer referencyjny: E004 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Telefon alarmowy Funkcja: Do wzywania pierwszej pomocy lub ratunku Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.
	Numer referencyjny: E009 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Lekarz Funkcja: Wskazuje miejsce, gdzie w nagłych wypadkach można znaleźć lekarza

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

	Numer referencyjny: E010 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Defibrylator (AED) Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się automatyczny defibrylator zewnętrzny
	Numer referencyjny: E011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pysznic do przemywania oczu Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic do przemywania oczu
	Numer referencyjny: E012 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pysznic bezpieczeństwa Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic bezpieczeństwa.
	Numer referencyjny: E013 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Nosze Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajdują się nosze
	Numer referencyjny: E027 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Walizka medyczna Funkcja: Wskazuje lokalizację walizki medycznej
	Numer referencyjny: E028 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Resuscytator z tlenem Funkcja: Wskazuje lokalizację resuscytatora tlenu
	Numer referencyjny: E028 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Aparat oddechowy Funkcja: Wskazuje lokalizację aparatu oddechowego

WYKAZ ZNAKÓW OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ

	Nazwa: Gaśnica
	Nazwa: Hydrant wewnętrzny
	Nazwa: Drabina pożarowa
	Nazwa: Zestaw sprzętu ochrony przeciwpożarowej
	Nazwa: Alarm pożarowy
	Nazwa: Telefon alarmowania pożarowego
	Nazwa: Drzwi przeciwpożarowe

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

	Nazwa: Zamocowana bateria gaśnicza
	Nazwa: Gaśnica kołowa
	Nazwa: Przenośny aplikator piany
	Nazwa: Aplikator mgły wodnej
	Nazwa: Zamocowana instalacja gaśnicza
	Nazwa: Zamocowana butla gaśnicza
	Nazwa: Stanowisko zdalnego uwalniania
	Nazwa: Monitor
	Nazwa: Koc gaśniczy